

महाराष्ट्र शासन

वित्तविषयक विवरणापत्र FINANCIAL STATEMENT

(अर्थसंकल्प)
(BUDGET)

OF THE
GOVERNMENT OF MAHARASHTRA
FOR THE YEAR

२०१३-२०१४
2013-2014

[भारताच्या संविधानाच्या अनुच्छेद २०२(१) अन्वये विधानमंडळास सादर]
[Presented to the Legislature under Article 202(1)
of the Constitution of India]

शासकीय मध्यवर्ती मुद्रणालय, मुंबई

२०१३

वित्तविषयक विवरणपत्र
FINANCIAL STATEMENT

(अर्थसंकल्प)
(BUDGET)

OF THE
GOVERNMENT OF MAHARASHTRA
FOR THE YEAR

२०१३-२०१४
2013-2014

[भारताच्या संविधानाच्या अनुच्छेद २०२(१) अन्वये विधानमंडळास सादर]

[Presented to the Legislature under Article 202(1)
of the Constitution of India]

महाराष्ट्र शासन
GOVERNMENT OF MAHARASHTRA

वित्तविषयक विवरणपत्र (अर्थसंकल्प), २०१३-२०१४
Financial Statement (Budget) for 2013-2014

अनुक्रमणिका
CONTENTS

	PAGE
प्रास्ताविक टीप INTRODUCTORY NOTE	३
प्रत्यक्ष रकमा, २०११-२०१२ अर्थसंकल्प व सुधारलेले अंदाज २०१२-२०१३ आणि २०१३-२०१४ चे अर्थसंकल्पीय अंदाज यांचे प्रधान शीर्षवार आकडे दर्शविणारी विवरणपत्रे. STATEMENTS SHOWING MAJOR HEAD-WISE FIGURES OF ACTUALS, 2011-2012; BUDGET AND REVISED ESTIMATES, 2012-2013 AND BUDGET ESTIMATES, 2013-2014.	३७

प्रास्ताविक टीप

शासकीय लेख्यांचे खाली दर्शविल्याप्रमाणे तीन भाग आहेत :—

भाग एक	एकत्रित निधी
भाग दोन	आकस्मिकता निधी
भाग तीन	लोक लेखा

राज्याचा एकत्रित निधी हा महसुली जमा, राज्य शासनाने उभारलेली कर्जे व शासनाने दिलेल्या कर्जांची व आगाऊ रकमांची वसुली या सर्वांचा मिळून बनतो व त्यातून शासनाच्या विविध कार्यांवर होणारा खर्च भागवला जातो. त्याकरिता, वित्तीय वर्षाच्या प्रारंभापूर्वी विधानमंडळापुढे आवश्यक त्या अनुदानांसाठी मागण्या प्रस्तुत केल्या जातात आणि वित्तीय वर्षाच्या कालावधीत वेळोवेळी पूरक मागण्याही सादर केल्या जातात. विधानमंडळाने अशा रीतीने संमत केलेली अनुदाने, विनियोजन अधिनियमात किंवा पूरक विनियोजन अधिनियमात अंतर्भूत करून त्याद्वारे एकत्रित निधीतून खर्चासाठी आवश्यक ती विनियोजने प्राधिकृत करण्यात येतात. ही अनुदाने मंत्रालयाच्या संबंधित प्रशासनिक विभागांच्या नियंत्रणाखाली असलेल्या प्रत्येक प्रधान लेखाशीर्षाच्या संबंधात विभागवार देण्यात येतात. मात्र इमारतींची बांधकामे, जनजाति क्षेत्र उपयोजना यावरील खर्च आणि प्रादेशिक असमतोल दूर करण्यासाठी असलेल्या योजनांतर्गत तरतुदी यासाठी मंत्रालयाच्या संबंधित विभागांखाली संयुक्त मागणीची रक्कम मिळविणे शक्य नसेल त्याबाबतीत आवश्यक त्या तरतुदी संबंधित कार्यात्मक प्रधान शीर्षाखाली स्वतंत्रपणे दाखविण्यात आल्या आहेत.

२. तथापि, वर्षभरामध्ये काही वेळा खर्चाच्या विवक्षित बाबींकरिता केलेली तरतूद अपुरी असल्याचे आढळून येते किंवा अर्थसंकल्पात ज्यासाठी तरतूद करण्यात आलेली नसेल अशा काही तातडीच्या आणि निकडीच्या बाबींवर खर्च करावा लागतो. अशा प्रसंगी, त्याच अनुदानातील इतर बाबींखाली बचत उपलब्ध असल्यास, त्या बचतीचे पुनर्विनियोजन करून खर्चाच्या मान्यताप्राप्त बाबींच्या संबंधातील अतिरिक्त खर्च भागवण्याचे अधिकार शासनाला प्रदान करण्यात आलेले आहेत. अशा बचतीच्या रकमा उपलब्ध नसतील किंवा खर्चाच्या एखाद्या नवीन बाबीसाठी वित्त व्यवस्था करावयाची असेल त्या बाबतीत, विधानमंडळाची मान्यता मिळण्याच्या अपेक्षेने संविधानाच्या अनुच्छेद २६७ (२) अन्वये स्थापण्यात आलेल्या आकस्मिकता निधीतून खर्च प्रथमतः भागविला जातो. विधानमंडळाची मान्यता मिळण्याच्या अपेक्षेने करण्यात आलेल्या खर्चाच्या सर्व तपशिलांसह, पूरक मागण्या विधानमंडळाला सादर करून आकस्मिकता निधीतून काढलेल्या रकमांची निधीत भरपाई केली जाते.

३. शासकीय लेख्यांच्या तिसऱ्या भागात, म्हणजे लोक लेख्यात सरकारी पैशासंबंधी वर नमूद केलेल्या व्यवहारांव्यतिरिक्त इतर व्यवहारांची नोंद केली जाते. हे व्यवहार शासनाने उभारलेल्या राखीव निधीसंबंधीचे असतात. तसेच, शासनाशी व्यवहार करताना लोकांनी तात्पुरत्या ठेवी म्हणून ठेवलेल्या रकमा, स्थानिक संस्थांच्या ठेवी यांसारख्या बँक व्यवसायाच्या स्वरूपाच्या व्यवहारांची आणि निरनिराळी शासने किंवा राज्य शासनाची विविध कोषागारे यांच्यामधील वित्त प्रेषणाच्या व्यवहारांची नोंद देखील लोक लेख्यात केली जाते. राज्याच्या अतिरिक्त रोख शिल्लकीची गुंतवणुकी याच लेख्यातून केली जाते.

४. सन १९८१-८२ या वर्षापासून केंद्र सरकारचा अर्थसंकल्प संसदेला सादर झाल्यानंतर राज्य शासनाचा अर्थसंकल्प राज्य विधानमंडळाला सादर केला जाण्याची प्रथा आहे. सर्वसाधारणपणे खर्चाच्या नवीन बाबींसाठीच्या तरतुदीचा समावेश असलेला संपूर्ण अर्थसंकल्प सादर केला जातो. सन २०१३-२०१४ च्या अर्थसंकल्पीय अंदाजामध्ये कायम स्वरूपाच्या खर्चासाठी व विद्यमान खर्चाच्या पातळीवर साधारण वाढ गृहीत धरून अगोदरच कार्यान्वित असलेल्या योजनांसाठी तसेच अर्थसंकल्पीय ज्ञापनामध्ये समाविष्ट केलेल्या नवीन योजनांसाठीही तरतूद केलेली आहे. मागण्यांवरील चर्चा पूर्ण करण्याचे आणि त्यावर मतदान करण्याचे काम विधानमंडळाच्या मार्च अधिवेशनात जरी होणार असले तरी ते एप्रिल, २०१३ या महिन्यात पूर्ण होणार असल्याने पुढील दोन महिन्यांचा शासनाचा खर्च भागविण्यासाठी “लेखानुदान” मिळविण्याचे प्रस्तावित करण्यात येत आहे.

५. सन २०११-२०१२ चे सुधारलेले अंदाज आणि प्रत्यक्ष रकमा यातील फरक, २०१२-२०१३ चे अर्थसंकल्पीय अंदाज आणि सुधारलेले अंदाज व २०१३-२०१४ या वर्षाच्या अर्थसंकल्पाची वैशिष्ट्ये यांचा तपशील पुढे दिला आहे :—

एक—प्रत्यक्ष रकमा, २०११-२०१२

महसुली विभाग

सन २०११-२०१२ मध्ये सुधारित अंदाजात रु. २०५८.७१ कोटी एवढी तूट अंदाजलेली असताना प्रत्यक्षात रु. २२६७.९६ कोटी एवढी तूट दिसून आली. महसुली विभागात पुढीलप्रमाणे रु. २०९.२५ कोटी एवढी वाढ झाली आहे :—

				(रुपये कोटीत)		
				सुधारलेले अंदाज,	प्रत्यक्ष रकमा	सुधारणा (+)
				२०११-२०१२	२०११-२०१२	घट (-)
जमा रकमा	१२५३१२.८१	१२१२८६.१४	४०२६.५८
खर्च	१२७३७१.५१	१२३५५४.१९	३८१७.३२
शिल्लक (+) तूट (-)	(-) २०५८.७१	(-) २२६८.०५	२०९.२५

याविषयीची तपशिलवार विभागणी पुढीलप्रमाणे आहे :—

(ए) जमा रकमा—

(रुपये कोटीत)

	सुधारलेले अंदाज, २०११-२०१२	प्रत्यक्ष रकमा २०११-२०१२	तफावत
(ए) कर महसूल ..	९९७४८.५१	१००९५१.८०	(+) १२०३.३०
(बी) करेतर महसूल ..	९९०३.२४	८१६७.७०	(—) १७३५.५४
(सी) सहायक अनुदाने व अंशदाने ..	१५६६१.०६	१२१६६.६४	(—) ३४९४.४१
एकूण ..	१२५३१२.८१	१२१२८६.२४	(—) ४०२६.६५

महसुली जमेमध्ये रु. ४०२६.६५ कोटींची घट दिसते. यामध्ये “ सहाय्यक अनुदाने व अंशदाने ” यातील रु. ३४९४.४१ कोटींची घट व “ करेतर महसूल ” यातील रु. १७३५.५४ कोटींची घट तर “ कर महसूल ” यातील रु. १२०३.३० कोटींची वाढ यांचा समावेश आहे.

“ कर महसूल ” याखालील वाढ प्रामुख्याने “००३०, मुद्रांक व नोंदणी फी ” (रु. ४०६.६१ कोटी), “००४०, विक्रीकर ” (रु. ५९६.३६ कोटी) आणि “ ००४१, वाहनांवरील कर ” (रु. १३७.४२ कोटी) “ ००४३, विजेवरील कर व शुल्क ” (रु. ४२०.७२ कोटी) “००४५, विक्रय वस्तू व सेवा यांवरील कर (रु. ३२६.५८ कोटी) ” आहे. परंतु “००२९, जमीन महसूल ” (रु. ६००.९२ कोटी), “००४२, माल उतारु यावरील कर” (रु. ३१९.४२ कोटी), “००२९, निगम कराव्यतिरिक्त इतर उत्पन्नातील कर” (रु. ६३.५४ कोटी), “००३८, संघ उत्पादन शुल्क ” (रु. २३.४८ कोटी) या प्रधान शीर्षाखाली घट दिसते.

“ करेतर महसूल ” या खालील घट ही प्रामुख्याने “००४९, व्याजाच्या जमा रकमा” (रु. ४४७.३२ कोटी) आणि “००५५, पोलीस ” (रु. १६२.६१ कोटी), “ ००७०, इतर प्रशासनिक सेवा ” (रु. ३९७.३४ कोटी), “ ०२१७, नगर विकास ” (रु. १६८.५० कोटी), “०८५३, अलोहयुक्त खाणकाम व घातुशास्त्रीय उद्योग” (रु. १९८.०८ कोटी), प्रधान शीर्षाखाली दिसून येते. परंतु “००७५, संकीर्ण सर्वसाधारण सेवा” (रु. २५६.६६ कोटी), “०२०२, शिक्षण क्रीडा व संस्कृती” (रु. ७४.६३ कोटी), “ ०२१०, वैद्यकीय सेवा व सार्वजनिक आरोग्य ” (रु. ३७.२३ कोटी), “०२३०, कामगार व सोवायोजन ” (रु. ३१.६५ कोटी), या प्रधानशीर्षाखाली वाढ दिसून येते.

“ सहाय्यक अनुदाने व अंशदाने ” याखालील घट ही “१६०१, केंद्र सरकारकडून सहाय्यक अनुदाने (रु. ३४९४.४१ कोटी) या प्रधानशीर्षाखाली दिसून येते.

(बी) खर्च—

(रुपये कोटीत)

	सुधारलेले अंदाज २०११-२०१२	प्रत्यक्ष रकमा २०११-२०१२	तफावत
(ए) सर्वसाधारण सेवा ..	४३१५५.१७	४२८५२.८८	(—) ३०२.२९
(बी) सामाजिक सेवा ..	५७२८२.५८	५४८१२.२१	(—) २४७०.३७
(सी) आर्थिक सेवा ..	२५८३९.४३	२४८६८.७५	(—) ९७०.६८
(डी) सहाय्यक अनुदाने व अंशदाने ..	१०९४.३४	१०२०.३५	(—) ७३.९९
एकूण ..	१२७३७१.५१	१२३५५४.१९	(—) ३८१७.३२

महसुली खर्चात रु. ३८१७.३२ कोटी एवढी घट झालेली असून त्यामध्ये “ ए-सर्वसाधारण सेवा ” (रु. ३०२.२९ कोटी), “ बी-सामाजिक सेवा ” (रु. २४७०.३७ कोटी), “ सी-आर्थिक सेवा ” (रु. ९७०.६८ कोटी) या आणि “ डी-सहाय्यक अनुदाने व अंशदाने ” (रु. ७३.९९ कोटी) याखालील खर्चातील साधारण घटीचा समावेश आहे.

“ ए-सर्वसाधारण सेवा ” याखालील खर्चातील घट प्रामुख्याने “ २०१४, न्यायदान ” (रु. १४४.१२ कोटी), “ २०५३, जिल्हा प्रशासन ” (रु. २२१.४२ कोटी), “ २०५५, पोलीस ” (रु. ४६३.६४ कोटी), “ २०२९, जमीन महसूल ” (रु. ११२.३८ कोटी), “ २०५२, सेक्रेटरीएट सर्वसाधारण सोवा ” (रु. ९८.२३ कोटी), याखालील खर्चात घट झाली, तर “२०४९, व्याज प्रदाने ” (रु. १९३.६६ कोटी), “ २०७१, निवृत्ती वेतने व इतर सेवानिवृत्ती लाभ ” (रु. ६८४.०५ कोटी), “ २०३०, मुद्रांक शुल्क ” (रु. २२.३९ कोटी), “ २०५९, सार्वजनिक सेवा ” (रु. २२.०४ कोटी), याखालील खर्चात वाढ झाली आहे.

“ बी-सामाजिक सेवा ” याखालील खर्चातील घट ही प्रामुख्याने “ २२०२, सर्वसाधारण शिक्षण ” (रु. १८२.५५ कोटी), “ २२१०, वैद्यकीय सेवा व सार्वजनिक आरोग्य ” (रु. २७५.८५ कोटी), “ २२१७, नगर विकास ”, (रु. ५२२.१९ कोटी), “ २२२५, अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती व इतर मागासवर्ग यांचे कल्याण ” (रु. ६६७.४० कोटी), “ २२४५, नैसर्गिक आपत्ती निवारणासाठी सहाय्य ” (रु. २४२.५२ कोटी) याखालील खर्चात घट झाली आहे.

“ सी-आर्थिक सेवा ” याखालील खर्चातील घट ही प्रामुख्याने “ २४०१, पीक संवर्धन ” (रु. १३१.२३ कोटी), “ २४०६, वनीकरण व वन्यजीवन ” (रु. १७२.८३ कोटी), “ २५१५, ग्रामीण विकास कार्यक्रम ” (रु. १४६.७८ कोटी), “ २७०२, लहान पाटबंधारे ” (रु. १५५.८४ कोटी), “ २८५३, अलोहयुक्त खाणकाम व धातुशास्त्रीय उद्योग ” (रु. ९६.०८ कोटी), याखालील खर्चात घट झाली आहे, तर “ २४०८, अन्न साठवण व वखार ” (रु. ८६.७३ कोटी), “ २७०१, मोठे व मध्यम पाटबंधारे ” (रु. ५१.६६ कोटी), “ ३०५४, मार्ग व पूल ” (रु. १५६.३३ कोटी) याखालील खर्चात वाढ झाली आहे.

“ डी-सहायक अनुदाने व अंशदाने ” याअंतर्गत “ ३६०४, स्थानिक संस्था व पंचायत राज संस्था यांना नुकसानभरपाईच्या व अभिहस्तांकित रक्कम देणे ” याखाली रु. १३.६७ कोटींची घट झालेली आहे.

भांडवली लेखा

महसुली लेखाबाहेरील भांडवली खर्चाच्या बाबतीत सुधारलेले अंदाज रु. १८२५१.३३ कोटी इतके असताना प्रत्यक्ष खर्च रु. १७८७९.५४ कोटी इतका झाल्यामुळे खर्चात रु. ३७१.७९ कोटींची घट झालेली आहे.

भांडवली खर्चातील घट ही प्रामुख्याने “ ४२१०, वैद्यकीय शिक्षण व सार्वजनिक आरोग्य (११८.९६ कोटी) “ ४२२५, अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती व इतर मागासवर्गीय यांचे कल्याणावरील भांडवली खर्च (रु. २७६.४८ कोटी), “ ४५१५, इतर ग्रामीण विकास कार्यक्रम (१०४.५१ कोटी), “ ४७०२, लहान पाटबंधारे वरील भांडवली खर्च (८५.७३ कोटी) याखालील शीर्षामध्ये दिसून येते, तर वाढ “ ४४०८, अन्न, साठवण व वखार यावरील भांडवली खर्च ” (रु. ४४.८७ कोटी), “ ४७०१, मोठे व मध्यम पाटबंधारे यावरील भांडवली खर्च ” (रु. ७३१.२१ कोटी), “ ५०५४, रस्ते व पूल यांवरील भांडवली खर्च ” (रु. २४.११ कोटी).

ऋण विभाग

जमा रकमा—

		(रुपये कोटीत)		
		सुधारलेले अंदाज	प्रत्यक्ष रकमा	तफावत
		२०११-२०१२	२०११-२०१२	
(इ) सरकारी ऋण	..	२५७५६.३२	२४४५२.५६	(—) १३०३.७६
(एफ) कर्जे व आगाऊ रकमा	..	७४२.३३	५५८.७४	(—) १८३.५९
एकूण	..	२६०१४.५३	२५०११.३०	(—) १४८७.३५

सरकारी ऋणांखालील (जमा) रु. २५७५६.३२ कोटी इतके सुधारलेले अंदाज होते. त्यांच्या तुलनेत प्रत्यक्ष जमा रकमा रु. २४४५२.५६ कोटी इतक्या आहेत. यामध्ये रु. १३०३.७६ कोटींची घट झालेली दिसून येत आहे त्याचप्रमाणे कर्जे व आगाऊ रकमा या मध्ये ही (रु. १८३.५९ कोटी) घट आहे).

खर्च—

		(रुपये कोटीत)		
		सुधारलेले अंदाज	प्रत्यक्ष रकमा	तफावत
		२०११-२०१२	२०११-२०१२	
(इ) सरकारी ऋण	..	६१०८.०५	६४५८.३५	(+) ३५०.३०
(एफ) कर्जे व आगाऊ रकमा	..	११०८.१५	८३६.२८	(—) २७१.८६
एकूण	..	७२१६.२०	७२९४.६४	(+) ७८.४४

सरकारी ऋण(खर्च) (रु. ३५०.३० कोटी) वाढ झालेली आहे. तर “ कर्जे व आगाऊ रकमा ” (खर्च) (रु. २७१.८६ कोटी) खाली झालेली घट खर्चाच्या विविध लेखाशिर्षांतर्गत झालेल्या कमी खर्चांमुळे झालेली आहे.

दोन—सुधारलेले अंदाज, २०१२-२०१३

एकूण वित्तीय स्थिती

२०१२-२०१३ च्या अर्थसंकल्पात एकूण रु. १,१५९.६९ कोटी इतकी तूट अपेक्षित होती. खाली दिलेल्या विवरणपत्रातील स्तंभ (३) मध्ये दर्शविल्याप्रमाणे २०१२-२०१३ च्या सुधारीत अंदाजात रु. - १७४.१३ कोटी इतकी तूट दिसून येते :-

				(रुपये कोटीत)	
				अर्थसंकल्प, २०१२-२०१३	सुधारलेले अंदाज, २०१२-२०१३
(१)				(२)	(३)
महसुली लेखा—					
महसुली जमा	१,३६,७११.७०	१,४४,६२२.७०
महसुली खर्च	१,३६,५५९.२१	१,४४,५९६.१८
			महसुली शिल्लक(+)/तूट(-)	(+) १५२.४९	(+) २६.५१
भांडवली लेखा—					
जमा—					
राज्य शासनाचे देशांतर्गत ऋण	२३,७६१.६४	२०,२४७.२२
केंद्र शासनाकडून मिळालेली कर्जे	३,०१९.८४	१,४८६.७९
राज्य शासनाने दिलेली कर्जे व आगाऊ रकमा	७३४.७२	८१८.६४
लोकलेखा—राखीव निधीकडील हस्तांतरणे	१,२७२.९४	२,१३८.८८
लोकलेखा—इतर	३,३६,६५७.०४	५,३९,६०९.५४
			एकूण—जमा	३,६५,४४६.१८	५,६४,२९३.०६
खर्च—					
भांडवली खर्च	२२,४४४.०५	१९,०२५.१७
राज्य शासनाचे देशांतर्गत ऋण	८,९८०.६८	६,३५३.१५
केंद्र शासनाकडील कर्जे	६१७.२४	६१७.२४
राज्य शासनाने दिलेली कर्जे व आगाऊ रकमा	१,५०८.८७	१,४२७.१२
लोकलेखा—राखीव निधीतून केलेला खर्च	१,६४९.८७	२,७८१.८८
लोकलेखा—इतर	३,३०,२३२.२९	५,३३,९५४.३६
			एकूण—खर्च	३,६५,४३३.०२	५,६४,१५८.९२
			भांडवली लेख्यावरील शिल्लक(+)/तूट (-)	१३.१६	१३४.१५
			शिल्लक(+)/तूट (-)	१६५.६५	१६०.६६
			सुरुवातीची शिल्लक	— १३२५.३४	— ३३४.७८
			अर्थसंकल्पात समाविष्ट न केलेल्या योजनांतर्गत नियतव्यय
			शिल्लक(+)/तूट (-)	(—) ११५९.६९	(—) १७४.१२

सुधारलेले अंदाज, २०१२-२०१३

महसुली विभाग

जमा रकमांमध्ये रु. ७,९१०.९९ कोटी इतकी वाढ दिसून येते तर खर्चामध्ये रु. ८,०३६.९७ कोटीची इतकी वाढ दिसून येते. महसुली जमेतील वाढ ही प्रामुख्याने विक्री करामुळे झाली आहे.

जमेच्या व खर्चाच्या अर्थसंकल्पीय अंदाज व सुधारीत अंदाज यांमध्ये अपेक्षित असलेल्या तफावतीच्या प्रमुख बाबी आणि त्याबाबतची संक्षिप्त स्पष्टीकरणे खालील विवरण पत्रात दर्शविली आहेत.—

(रुपये कोटीत)

प्रधान शीर्ष	अर्थसंकल्प, २०१२-२०१३	सुधारलेले अंदाज, २०१२-२०१३	तफावत वाढ (+) घट (-)	शेरा
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
जमा				
००२०, निगम कर	५७४६.७५	५४१०.४८	(-) ३३६.२७	सुधारीत अंदाज केंद्रीय अर्थसंकल्पातील सुधारीत अंदाज २०१२-१३ वर आधारीत आहेत.
००२१, निगम कराव्यतिरिक्त इतर उत्पन्नावरील कर	३१०९.१८	३२८०.८०	(+) १७१.६२	सुधारीत अंदाज केंद्रीय अर्थसंकल्पातील सुधारीत अंदाज २०१२-१३ वर आधारीत आहेत.
००२९, जमीन महसूल	१६००.८६	१०७०.८०	(-) ५३०.०६	सुधारीत अंदाज वर्षभरातील प्रत्यक्ष जमेच्या कलावर आधारीत आहेत.
००३०, मुद्रांक व नोंदणी फी	१५७३०.००	१६४९०.३४	(+) ७६०.३४	सुधारीत अंदाज वर्षभरातील प्रत्यक्ष जमेच्या कलावर आधारीत आहेत.
००३७, सीमा शुल्क	२८५९.८१	२५६८.४१	(-) २९१.४०	सुधारीत अंदाज केंद्रीय अर्थसंकल्पातील सुधारीत अंदाज २०१२-१३ वर आधारीत आहेत.
००३८, संघ उत्पादन शुल्क	१९५८.३३	१७४१.४३	(-) २१६.९०	सुधारीत अंदाज केंद्रीय अर्थसंकल्पातील सुधारीत अंदाज २०१२-१३ वर आधारीत आहेत.
००४० विक्री कर	५३३६१.६८	५९४०८.६३	(+) ६०४६.९५	सुधारीत अंदाज वर्षभरातील प्रत्यक्ष जमेच्या कलावर आधारीत आहेत.
००४१ वाहनांवरील कर	४२००.००	४५१०.००	(+) ३१०.००	सुधारीत अंदाज वर्षभरातील प्रत्यक्ष जमेच्या कलावर आधारीत आहेत.
००४३ वीजेवरील कर व शुल्क	४८०९.९३	५३५९.०१	(+) ५४९.०८	सुधारीत अंदाज वर्षभरातील प्रत्यक्ष जमेच्या कलावर आधारीत आहेत.
००४४, सेवा कर	२०३३.८२	२१७६.५७	(+) १४२.७५	सुधारीत अंदाज केंद्रीय अर्थसंकल्पातील सुधारीत अंदाज २०१२-१३ वर आधारीत आहेत.
००४९ व्याजाच्या जमा रकमा	१३२५.७९	१९२९.५३	(+) ६०३.७४	कोषागार बिलांमध्ये अधिक गुंतवणुक केल्यामुळे
०२०२, शिक्षण, क्रिडा, कला व संस्कृती	१८७.३७	३३४.७५	(+) १४७.३८	सुधारीत अंदाज वर्षभरातील प्रत्यक्ष जमेच्या कलावर आधारीत आहेत.
०२१७, नगरविकास	१४८१.१०	६८२.०४	(-) ७९९.०६	वर्षाच्या सुरुवातीस अंदाजित केलेले अतिरिक्त चर्टई क्षेत्र निर्देशांक विकून मिळणारे उत्पन्न न मिळाल्यामुळे.
०२३५, सामाजिक सुरक्षा व कल्याण	१२१.८७	४६९.१३	(+) ३४७.२६	विमा निधीतील अतिरिक्त रकमेचा समावेश सुधारीत अंदाजामध्ये असल्यामुळे.
१६०१, केंद्र सरकारकडून सहायक अनुदाने	१६८०२.२५	१७७७८.७३	(+) ९७६.४८	केंद्र पुरस्कृत योजने अंतर्गत तसेच योजनेतर सहाय्यक अनुदानात वाढ झाल्याने वाढ दिसून येते.

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
खर्च				
२०४९ व्याज प्रदाने	१८५२२.७८	१९२०४.९५	(+) ६८२.१७	सन २०११-१२ व २०१२-१३ मध्ये अपेक्षेपेक्षा जादा कर्ज प्राप्त झाल्याने.
२०५५ पोलीस	७५९२.५०	७९१७.०९	(+) ३२४.५९	वेतनेतर खर्चात वाढ झाल्यामुळे
२०५९ सार्वजनिक बांधकाम	७९१.३६	९२८.१६	(+) १३६.८०	मंत्रालय इमारत दुरुस्ती व इतर इमारतींच्या देखभाल दुरुस्ती यावरील खर्चातील वाढ.
२०७० इतर प्रशासनिक सेवा	१९७१.४६	१८१.०८	(-) १७९०.३८	महागाई भत्त्यासाठी करण्यात आलेली ठोक तरतूद विविध लेखाशिर्षाखाली विभागली गेल्यामुळे.
२०७१ निवृत्ती वेतने व इतर सेवा निवृत्ती लाभ	१०८४५.३७	११६६१.६७	(+) ८१६.३१	सुधारित निवृत्तीवेतन प्रकरणांमुळे व महागाई वेतनात वाढ झाल्यामुळे
२०७५ संकीर्ण सर्वसाधारण सेवा	५८९.५४	१८१.६६	(-) ४०७.८८	राज्य वित्त आयोगाच्या शिफारशीची अंमलबजावणीकरिता केलेल्या तरतूदीचा वापर न झाल्याने घट दिसून येते.
२२०२ सर्वसाधारण शिक्षण	३१५६९.३५	३३१८३.७०	(+) १६१४.३५	विविध योजनांच्या तरतूदीत व वेतनावरील खर्चात वाढ झाल्याने दिसून येते.
२२१६ गृह निमाण	२५०४.६९	२३७२.६७	(-) १३२.०२	वेतनावरील खर्च कमी झाल्यामुळे
२२१७ नगर विकास	५७११.८१	५४६६.२१	(-) २४५.६०	जवाहरलाल नेहरू राष्ट्रीय नागरी पुनर्निमाण अभियान या योजनेसाठी केंद्राकडून अपेक्षेपेक्षा कमी निधी प्राप्त झाल्यामुळे.
२२२५ अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती इतर मागासवर्ग व अल्पसंख्याक यांचे कल्याण.	६४१३.७६	६६०८.०७	(+) १९४.३१	शिष्यवृत्ती तरतूद
२२४५ नैसर्गिक आपत्तींच्या निवारणासाठी सहाय्य	५५३.०६	२७७३.६८	(+) २२२०.६१	सुधारित अंदाजामध्ये अवर्षण सद्दृश्य परिस्थितीमुळे बाधा पोहचलेल्या शेतकऱ्यांना वित्तीय सहाय्य देण्यासाठी तरतूद केल्यामुळे.
२४०१ पीक संवर्धन	२५९५.०१	३२४७.९६	(+) ६५२.९५	सुधारित अंदाजामध्ये राष्ट्रीय कृषी विकास योजनेकरीता तरतूद केल्यामुळे.
२५१५ इतर ग्रामीण विकास कार्यक्रम	१८३१.६०	२४११.५२	(+) ५७९.९२	सुधारित योजनांतर्गत नियतव्ययावर आधारित
२७०१ मोठे व मध्यम पाटबंधारे	१८५३.७१	१७२३.०६	(-) १३०.६५	सुधारित योजनांतर्गत नियतव्ययावर आधारित
२८०१ वीज	३६०९.१८	५५५०.८२	(+) १९४१.६४	कृषिविषयक व यंत्रमागविषयक प्रशुल्क कमी करण्यासाठी वीज वितरण/पारेषण परवानाधारकांना अर्थसहाय्य करिता तरतूद केल्यामुळे.
२८५२ उद्योग	१५०२.४७	२५११.८६	(+) १००९.३९	सामुहिक प्रोत्साहन योजनेअंतर्गत राज्यातील लघु, मध्यम व मोठ्या उद्योगांना प्रोत्साहनासाठी तरतूद
३०५४ रस्ते व पूल	३८५३.०६	३९७४.४३	(+) १२१.३७	देखभाल व दुरुस्तीच्या खर्चात वाढ

भांडवली विभाग

अर्थसंकल्पीय अंदाज, २०१२-२०१३ रु. २२,४४४.०५ कोटी आहेत तर २०१२-२०१३ सुधारलेले अंदाज रु. १९,०२५.१७ कोटी आहेत. ते खालीलप्रमाणे :—
(रुपये कोटीत)

(१)	अर्थसंकल्प, २०१२-२०१३ (२)	सुधारलेले अंदाज, २०१२-२०१३ (३)
(अ) अन्नधान्याच्या व्यवहारासंबंधातील भांडवली खर्च	३४२.९७	३७७.९७
(ब) अन्नधान्याच्या व्यवहाराव्यतिरिक्त इतर योजनांवरील भांडवली खर्च	२२,१०१.०८	१८,६४७.२०
एकूण	२२,४४४.०५	१९,०२५.१७

अन्नधान्य व्यवहाराव्यतिरिक्त इतर भांडवली खर्चात रु. -३,४५३.८८ कोटी इतकी घट दिसून येते. कर्जे व आगाऊ रकमा (जमा) यांकरिता अर्थसंकल्पीय अंदाज २०१२-२०१३ रु. ७३४.७२ कोटी एवढे असून सुधारलेले अंदाज २०१२-२०१३ रु. ८१८.६४ कोटी एवढे आहेत. म्हणजेच रु. ८३.९१ कोटी एवढी वाढ आहे. कर्जे व आगाऊ रकमा याखालील संवितरणासाठी अर्थसंकल्पीय अंदाज रु. १,५०८.८७ कोटी व सुधारलेले अंदाज रु. १,४२७.१२ कोटी इतके असून खर्चात रु. -८१.७५ कोटी इतकी वाढ दिसून येते.

अर्थसंकल्प २०१३-२०१४

महसुली विभाग

२०१३-२०१४ च्या अर्थसंकल्पात करांच्या दरांच्या विद्यमान पातळीच्या आधारावर, महसुली लेख्यात रु. १८४.३८ कोटींचे आधिक्य दिसून येते. अर्थसंकल्पीय अंदाज पुढीलप्रमाणे आहेत:—

एक.—महसुली जमा रकमा—

(रुपये कोटीत)

ए. कर महसूल—

(ए) उत्पन्न व खर्च यांवरील कर	१२,०७९.३१
(बी) मालमत्ता व भांडवली व्यवहार यांवरील कर	१९,१७९.१२
(सी) विक्रेय वस्तू व सेवा यांवरील कर	९४,११२.९२
				एकूण—ए	१,२५,३७१.३५

बी. करेतर महसूल—

(ए) व्याज जमा रकमा, लाभांश व नफा	१,४३०.६५
(बी) करेतर इतर महसूल—					
(एक) सर्वसाधारण सेवा	१,८७३.५२
(दोन) सामाजिक सेवा	२,६२८.८६
(तीन) आर्थिक सेवा	६,०६०.६३
				एकूण—बी	११,९९३.६६

सी. सहायक अनुदाने व अंशदाने—

(ए) केंद्र सरकारकडून सहायक अनुदाने—					
(एक) राज्य योजनांतर्गत योजनेकरिता	७७१५.६३
(दोन) केंद्रीय योजनांतर्गत योजना आणि केंद्र पुरस्कृत योजनांतर्गत योजनांकरिता	६,३५६.०२
(तीन) योजनेतर अनुदाने	४,५५०.२९
				एकूण—सी	१८,६२१.९४
				एकूण—महसुली जमा	१,५५,९८६.९५

महसुली खर्च—

(ए) सर्वसाधारण सेवा	५५,६९०.०७
(बी) सामाजिक सेवा	७१,९६९.७६
(सी) आर्थिक सेवा	२६,५७३.१२
(डी) सहायक अनुदाने व अंशदाने	१,५६९.६३
				एकूण—महसुली खर्च	१,५५,८०२.५७
				शिल्लक(+)/तूट(-)	(+)१८४.३८

सुधारलेले अंदाज, २०११-२०१२ व अर्थसंकल्प २०१२-२०१३ यांची तुलना खालीलप्रमाणे आहे :—

					(रुपये कोटीत)
			सुधारलेले अंदाज,	अर्थसंकल्प,	
			२०१२-२०१३	२०१३-२०१४	
महसुली जमा	१,४४,६२२.७०	१,५५,९८६.९५	
महसुली खर्च	१,४४,५९६.१८	१,५५,८०२.५७	
			शिल्लक(+)/तूट(-)	(+) २६.५१	(+) १८४.३८

अर्थसंकल्प, २०१३-२०१४ मध्ये स्थायी खर्चासाठी तरतूद करण्यात आलेली आहे. सन २०१२-२०१३ च्या सुधारित अंदाजातील आणि २०१३-२०१४ च्या अर्थसंकल्पातील तफावतीच्या प्रमुख बाबी आणि त्याबाबतची संक्षिप्त कारणे खालील विवरणपत्रात दर्शविली आहेत :—

(रुपये कोटीत)

प्रधान शीर्ष	सुधारलेले अंदाज २०१२-२०१३	अर्थसंकल्प २०१३-२०१४	तफावत	
			वाढ (+) घट (-)	शेरा
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
जमा				
००२०, निगम कर	५४१०.४८	६२६०.२९	(+)८४९.९१	केंद्र शासनाकडून मिळणा-या हिश्यावर अंदाज आधारित आहेत.
००२१, निगम कराव्यतिरिक्त इतर उत्पन्नावरील कर	३२८०.८०	३८७५.०२	(+)५९४.२२	केंद्र शासनाकडून मिळणा-या हिश्यावर अंदाज आधारित आहेत.
००२८, उत्पन्न व खर्च यावरील इतर कर	१८७०.००	१९४४.००	(+)७४.००	अर्थव्यवस्थेत होणाऱ्या अपेक्षित सुधारणेमुळे
००२९, जमीन महसूल	१०७०.८०	१७६०.३९	(+)६८९.५०	भाडेपट्टी कराराचे नुतनीकरण करण्याचे अपेक्षित असल्याने
००३०, मुद्रांक व नोंदणी फी	१६४९०.००	१७४०३.०८	(+)९१२.७५	सर्वसाधारण वाढ
००३७, सीमा शुल्क	२५६८.४१	२९२२.५७	(+)३५४.१६	केंद्र शासनाकडून मिळणा-या हिश्यावर अंदाज आधारित आहेत.
००३८, संघ उत्पादन शुल्क	१७४१.४३	२०५७.७१	(+)३१६.२८	केंद्र शासनाकडून मिळणा-या हिश्यावर अंदाज आधारित आहेत.
००३९, राज्य उत्पादन शुल्क	९५५०.००	१०५३५.००	(+)९८५.००	अतिरिक्त महसूलातील वाढीमुळे अपेक्षित
००४०, विक्रीकर	५९४०८.६३	६२४२२.५०	(+)३०१३.८७	अर्थव्यवस्थेत होणाऱ्या अपेक्षित सुधारणेमुळे
००४१, वाहनांवरील कर	४५१०.००	४७५०.००	(+)२४०.००	सर्वसाधारण वाढ
००४३, वीजेवरील कर व शुल्क	५३५९.०१	५८३०.००	(+)४७०.९९	अपेक्षित महसूलातील वाढीमुळे
००४४, सेवा कर	२१७६.५७	२९५४.७६	(+)७७८.१९	केंद्र शासनाकडून मिळणा-या हिश्यावर अंदाज आधारित आहेत.
००४९, व्याजाच्या जमा रकमा	१९२९.५३	१३३८.८०	(-)५९०.७३	रोख शिल्लक गुंतवणुक लेख्यामध्ये कमी गुंतवणुक होण्याने.
०२१७, नगरविकास	६८२.०४	१४९५.४१	(+) ८१३.३७	अतिरिक्त वाढीव चटई क्षेत्र निर्देशांक विकण्याचे प्रस्तावित असल्यामुळे
०२३५, सामाजिक सुरक्षा व कल्याण	४६९.१३	१२९.१९	(-) ३३९.९५	विमा निधीतील अतिरिक्त रकमेचे समावेश सुधारित अंदाजामध्ये असल्याने.
०८५३, अलोहयुक्त खाणकाम व धातुशास्त्रीय उद्योग	२११३.१७	२६३२.८२	(+) ५१९.६६	केंद्र शासनाने स्वामित्वधनाचे दरात वाढ केल्यामुळे अपेक्षित महसूल

प्रधान शीर्ष	सुधारलेले अंदाज २०१२-२०१३	अर्थसंकल्प २०१३-२०१४	तफावत	
			वाढ (+) घट (-)	शेरा
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
१६०१, केंद्र सरकारकडून सहायक अनुदाने	१७७७८.७३	१८६२१.९४	(+)८४३.२१	विविध योजनांना प्राप्त होणाऱ्या केंद्रीय सहाय्यात वाढ.
खर्च				
२०४१ वाहनांवरील कर	९२१.६९	१३५३.८८	(+)४३२.१९	महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळाकरिता अर्थसहाय्यसाठीच्या तरतुदीत वाढ केल्यामुळे
२०४८ ऋण कमी करणे किंवा ऋण प्रतिबंधन	१२४४.००	१५९२.००	(+)३४८.००	खुल्या बाजारातून उभारलेल्या कर्जाच्या प्रमाणात घसारा निर्धीत हस्तांतरण करण्यात येत असल्याने वाढ
२०४९ व्याज प्रदाने	१९२०४.९५	२१०९८.०२	(+)१८९३.०७	वर्षभरात अपेक्षेपेक्षा अधिक कर्ज प्राप्त झाल्याने
२०५५ पोलीस	७९१७.०९	८८४९.५२	(+) ९३२.४३	वेतनेतर खर्चात वाढ झाल्यामुळे
२०५९ सार्वजनिक बांधकाम	९२८.१६	१३३९.४३	(+)४११.२७	देखभाल दुरुस्तीचा खर्च तसेच वेतनातील खर्चात वाढ
२०७० इतर प्रशासनिक सेवा	१८१.०८	१४६४.१८	(+) १२८३.१०	महागाई भत्त्यातील संभाव्य वाढीच्या ठोक तरतुदीसाठी
२०७१ निवृत्ती वेतने व इतर सेवानिवृत्ती लाभ	११६६१.६७	१२३४७.५४	(+)६८५.८७	प्रत्यक्ष परिगणनेवर आधारित अर्थसंकल्पीय अंदाज
२२०२ सर्वसाधारण शिक्षण	३३१८३.७०	३६७५४.३०	(+) ३५७०.६०	वेतन व वेतनेतर खर्चात वाढ झाल्यामुळे
२२१० वैद्यकीय सेवा व सार्वजनिक आरोग्य	५५७०.९८	५९३५.६६	(+) ३६४.६८	वेतनावरील खर्चात वाढ झाल्यामुळे
२२१५ पाणी पुरवठा व स्वच्छता	११०४.८२	१३१२.५३	(+) २०७.७१	योजनांतर्गत नियतव्ययावर आधारित.
२२१६ गृहनिर्माण	२३७२.६७	१९४१.७९	(-) ४३०.८८	योजनांतर्गत नियतव्ययावर आधारित.
२२१७ नगर विकास	५४६६.२१	६०३०.४९	(+) ५६४.२८	नगरपालिकांना सहाय्यक अनुदानाची थकबाकी देण्यासाठी.
२२२५ अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती व इतर मागासवर्ग यांचे कल्याण	६६०८.०७	८१४८.८५	(+) १५४०.७८	शिष्यवृत्ती तरतुदीमुळे
२२३६ पोषण आहार	२६२३.६७	२७९५.८३	(+) १७२.१६	पोषण आहार दरात वाढ झाल्यामुळे
२२४५ नैसर्गिक आपत्तींच्या निवारणासाठी सहाय्य	२७७३.६८	२२६३.४६	(-) ५१०.२१	सुधारित अंदाजामध्ये अवर्षण सदृश्य परिस्थितीमुळे बाधा पोहचलेल्या शेतकऱ्यांना वित्तीय सहाय्य देण्यासाठी तरतूद केल्यामुळे.
२४०१ पीकसंवर्धन	३२४७.९६	२५१४.४३	(-)७३३.५३	सुधारित अंदाजामध्ये राष्ट्रीय कृषी विकास योजनेकरिता तरतूद केल्यामुळे.

प्रधान शीर्ष	सुधारलेले अंदाज, २०१२-२०१३	अर्थसंकल्प, २०१३-२०१४	तफावत		शेरा
			वाढ (+)	घट (-)	
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	
२५०५ ग्रामीण रोजगार	१०१८.८९	६८९.९४	(-) ३२८.९५		रोजगार हमी निधीसाठी देय हप्तें संपुष्टात आल्यामुळे.
२७०१ मोठे आणि मध्यम पाटबंधारे	१७२३.०६	१९०५.६२	(+) १८२.५६		योजनांतर्गत नियतव्ययावर आधारित
२८०१ वीज	५५५०.८२	४२८७.२०	(-) १२६३.६२		सुधारित अंदाजामध्ये कृषिविषयक व यंत्रमागविषयक प्रशुल्क कमी करण्यासाठी वीज वितरण/पारेषण परवानाधारकांना अर्थसहाय्यासाठी तरतुद केल्यामुळे
२८५१ ग्रामउद्योग व लघुउद्योग	१७१.३२	२९२.१०	(+) १२०.७८		योजनांतर्गत नियतव्ययावर आधारित
३०५३ नागरी विमानचालन	२४५.१३	४४१.८९	(+) १९६.७६		योजनांतर्गत नियतव्ययावर आधारित
३०५४ मार्ग व पूल	३९७४.४३	३७९३.५०	(-) १८०.९३		योजनांतर्गत नियतव्ययावर आधारित

भांडवली विभाग

भांडवली खर्च

अन्नधान्य व्यवहारासंबंधातील भांडवली खर्चावरील रु. ३७४.०० कोटी तरतुदी व्यतिरिक्त २०१३-२०१४ च्या अर्थसंकल्पात भांडवली लेख्यावरील खर्चासाठी रु. २३,५१७.१३ कोटी (निव्वळ) इतकी तरतूद केली आहे. एकूण भांडवली लेख्यावरील तरतुदीचे विकास क्षेत्रनिहाय वर्गीकरण पुढीलप्रमाणे आहे :—

(रुपये कोटीत)

ए. सर्वसाधारण सेवांचा भांडवली लेखा	१,६१६.६६
बी. सामाजिक सेवांचा भांडवली लेखा	२,९६९.२२
सी. आर्थिक सेवांचा भांडवली लेखा	१९,३०५.२५
(एक) कृषि व संलग्न सेवांचा भांडवली लेखा	१,७०८.९४
(दोन) ग्रामीण विकासाचा भांडवली लेखा	३,४५०.२२
(तीन) पाटबंधारे व पूर नियंत्रण यांचा भांडवली लेखा	८,४२९.५३
(चार) उर्जेचा भांडवली लेखा	२,४६१.७२
(पाच) वाहतुकीवरील भांडवली लेखा	३,०७७.०२
(सहा) इतर	१७७.८२
एकूण	२३,८९१.१३

कर्जे व आगाऊ रकमा (संवितरण) यांसाठी २०१३-२०१४ च्या अर्थसंकल्पात रु. १,२३८.३२ कोटींची तरतूद समाविष्ट करण्यात आली आहे. कर्जे व आगाऊ रकमांच्या महत्त्वाच्या बाबी खालीलप्रमाणे आहेत :—

(रुपये कोटीत)

(१) वीज प्रकल्पासाठी कर्जे	४६८.७७
(२) शासकीय कर्मचाऱ्यांना कर्जे इ.	४२८.४९
(३) सहकारासाठी कर्जे	१२६.००
(४) अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती व इतर मागासवर्ग यांच्याकरिता कर्जे	१०१.४०
(५) नगरविकासासाठी कर्जे	४३.३५
(६) मत्स्यव्यवसायासाठी कर्जे	३२.५०

राखीव निधीच्या अंशदानाकरीता रु. २२५६.२१ कोटी इतकी तरतूद निराळी ठेवण्यात आली असून त्यातील महत्वाच्या तरतुदी पुढीलप्रमाणे आहेत :—

(रुपये कोटीत)

(१) नैसर्गिक आपत्ती निवारण निधी	१,५१२.४६
(२) रोजगार हमी निधी	३४९.९६
(३) खनीज विकास निधी	२३२.००
(४) ग्रंथालय निधी	८६.६८
(५) केंद्रीय मार्ग निधी	७५.००

भारत सरकारकडून कर्जापोटी मिळणारे रु. ४,७२०.६० कोटी अर्थसंकल्पात जमा दर्शविण्यात आले आहेत. त्याचा तपशील पुढीलप्रमाणे आहे :—

(रुपये कोटीत)

(एक) अल्पबचत गुंतवणुकीतील कर्ज म्हणून मिळणारा राज्याचा वाटा	१९६४.८८
(दोन) (१) योजनांतर्गत योजनांसाठी कर्जे	२७२०.००
(२) केंद्रीय योजनांतर्गत योजनांसाठी व केंद्र पुरस्कृत योजनांसाठी कर्जे	३३.२२
(३) अखिल भारतीय सेवा गृहनिर्माणासाठी कर्जे	२.५०

इतर संस्थांकडून रु. १,०००.०० कोटीचे कर्ज गृहीत धरण्यात आले आहे. त्याचा तपशील खालीलप्रमाणे आहे :—

(रुपये कोटीत)

राष्ट्रीय कृषी व ग्रामीण विकास बँक	१,०००.००
------------------------------------	-----------	----------

अर्थसंकल्पात रु. ८२६.९३ कोटीच्या कर्जाची एकूण वसुली जमा खाती नोंदलेली असून त्यात पुढील प्रमुख कर्जे अंतर्भूत आहेत :—

(रुपये कोटीत)

(१) शासकीय कर्मचाऱ्यांना कर्जे इ.	२६७.४१
(२) वीज प्रकल्पासाठी कर्जे	१८६.६९
(३) सहकारासाठी कर्जे	१२८.५७
(४) गृहनिर्माणासाठी कर्जे	९९.६६
(५) पाणीपुरवठा व स्वच्छता यांसाठी कर्जे	४३.९९

विकास कार्यक्रम, २०१३-१४

वार्षिक योजना सन २०१३-२०१४ बाबत योजना आयोगाशी होणाऱ्या चर्चेच्या अधीन राहून या वर्षाच्या योजनेचे आकारमान रु. ४६,९३८ कोटी इतके निश्चित करण्यात आले आहे. त्यानुसार सन २०१३-२०१४ च्या अर्थसंकल्पात रु. ४६,९३८ कोटी इतकी तरतूद अर्थसंकल्पीत करण्याचे प्रस्तावित केले आहे, त्यापैकी रु. ५,२०० कोटी जिल्हा योजनांसाठी आहे.

२. या अर्थसंकल्पामध्ये रु. २५,१५४.४८ कोटी एवढ्या रकमेची तरतूद महसुली लेख्यावरील असून रु. २१०३८.३३ कोटी भांडवली लेख्यावरील आणि रु. ७४५.१९ कोटी कर्जे व आगाऊ रकमा यांवरील आहे.

३. केंद्रीय व केंद्र पुरस्कृत योजनांसाठी रु. ६४६७.४७ कोटी रुपये एवढ्या नियत खर्चाची तरतूद या अर्थसंकल्पात करण्यात आली आहे. (तेवढीच रक्कम जमा खाती दर्शवण्यात आली आहे.) यापैकी रु. ५८७२.२६ कोटी रुपयांची तरतूद महसुली लेख्यावरील व उर्वरित रु. ५९५.२१ कोटी रुपयांची तरतूद भांडवली लेख्यावरील व ऋणांवरील नियत खर्चासाठी असेल.

४. जनजाती क्षेत्र उपयोजनेसाठी एकूण रु. ४४८१.५४ कोटींची तरतूद करण्यात आली असून राज्य योजनेखालील रु. ४१७७.४८ कोटी आणि केंद्र पुरस्कृत व केंद्रीय योजनेखालील रु. ३०४.०६ कोटी अशी त्याची विगतवारी आहे.

वार्षिक योजना २०१३-२०१४ मधील नियतव्ययाची क्षेत्रनिहाय विभागणी पुढीलप्रमाणे आहे :—

(रुपये कोटीत)

			वार्षिक योजना २०१३-२०१४ (नियतव्यय)
१.	कृषी व संलग्न सेवा	३५२४.५१
२.	ग्रामीण विकास	१४६४.५९
३.	विशेष क्षेत्र कार्यक्रम	२१९.०२
४.	पाटबंधारे पूर नियंत्रण	८३७९.४९
५.	ऊर्जा	३३७५.५५
६.	उद्योग व खनिजे	४०२.८९
७.	वाहतूक	५२९१.८५
८.	विज्ञान तंत्र शास्त्र व पर्यावरण	३४.०५
९.	सर्वसाधारण आर्थिक सेवा	७५८.९०
१०.	सामाजिक सेवा	२०९१८.७९
११.	सर्वसाधारण सेवा	२१११.९७
१२.	इतर कार्यक्रम	४५६.३९
एकूण			४६९३८.००

एकूण वित्तीय स्थिती

सन २०१३-२०१४ मधील एकूण अर्थसंकल्पीय स्थिती पुढे दर्शविल्याप्रमाणे रु. ५.८८ कोटींची तूट दर्शविते :—

							(रुपये कोटीत)
							अर्थसंकल्पीय अंदाज
							२०१३-२०१४
महसुली लेखा—							
महसुली जमा	१,५५,९८६.९५
महसुली खर्च	१,५५,८०२.५७
एकूण—महसुली आधिक्य							१८४.३८
भांडवली लेखा—							
जमा रकमा—							
राज्य शासनाचे देशांतर्गत ऋण	२८,०१३.०९
केंद्र सरकारची कर्जे	२,७५५.७२
राज्य शासनाने दिलेली कर्जे व आगाऊ रकमा	८२६.९३
लोकलेखा—राखीव निधीकडील हस्तांतरणे	२,२५६.२१
लोकलेखा—इतर	२,९६,३१६.३५
एकूण—जमा रकमा							३,३०,१६८.३०
खर्च—							
भांडवली खर्च (निव्वळ)	२३,८९१.१३
राज्य शासनाचे देशांतर्गत ऋण	१२,४७३.३५
केंद्र सरकारची कर्जे	६६१.६९
राज्य शासनाने दिलेली कर्जे व आगाऊ रकमा	१,२३८.३२
लोकलेखा-राखीव निधीतून केलेला खर्च	२,४७०.६६
लोकलेखा-इतर	२,८९,४४९.२९
एकूण—खर्च							३,३०,१८४.४४
भांडवली लेखातील शिल्लक							-१६.१४
शिल्लक							१६८.२४
सुरुवातीची शिल्लक							- १७४.१२
तूट							५.८८

सुधीर श्रीवास्तव,
प्रधान सचिव, वित्त विभाग.

अर्थसंकल्पीय अंदाज २०१३-२०१४

वित्त विषयक विवरणपत्र या प्रकाशनात समाविष्ट करावयाचे विवरणपत्र
विवरणपत्र

भारतीय संविधानाच्या अनुच्छेद ३७१ (२) (ब) अन्वये “विदर्भ, मराठवाडा व उर्वरित महाराष्ट्र विकास मंडळे आदेश, २०११ ” मधील कलम ७ अन्वये महाराष्ट्राच्या राज्यपालांनी २०१३-२०१४ च्या वार्षिक योजनेतील केलेल्या नियतव्ययाच्या वाटपाबाबतचे विवरणपत्र.

२०१३-२०१४ मध्ये योजनांतर्गत एकूण रु. ४६,९३८ कोटी एवढा नियतव्यय राज्य शासनास उपलब्ध असेल असा अंदाज करण्यात आला आहे. ज्या योजनांचा आणि प्रकल्पांचा लाभ संपूर्ण राज्यात होतो अशा योजनांवरील खर्च आणि ज्या योजना/प्रकल्पांचा नियतव्यय विभाजनीय नाही असे एकूण रु. १५,७२२.१४ कोटी राखून ठेवून उर्वरित रु. ३१,२१५.८५ कोटी नियतव्ययाचे विकास मंडळांच्या कार्यक्षेत्रासाठी मा. राज्यपालांनी खालीलप्रमाणे वाटप करण्यास मान्यता दिली आहे.

२०१३-२०१४ साठी राज्यपालांनी योजनांतर्गत खर्चासाठी नियतव्ययाचे केलेले वाटप :—

						(रुपये कोटीत)
अनु- क्रमांक (१)	विकास मंडळाचे नाव (२)					नियतव्यय (३)
१	विदर्भ विकास मंडळ	८,९११.५४
२	मराठवाडा विकास मंडळ	५,३३४.१०
३	उर्वरित महाराष्ट्र विकास मंडळ	१६,९६९.४१
					एकूण	३१,२१५.८५

INTRODUCTORY NOTE

Government accounts are kept in three parts, namely :—

Part-I	Consolidated Fund
Part-II	Contingency Fund
Part-III	Public Account.

The outlays on the various activities of Government are met from the Consolidated Fund which is made up of revenue receipts, loans raised and recoveries of loans and advances made by the State Government. Necessary demands for grants are placed before the Legislature before the beginning of the financial year and supplementary demands are presented from time to time in the course of the financial year for this purpose. The grants so passed by the Legislature are incorporated in an Appropriation Act or in Supplementary Appropriation Acts, authorising the necessary appropriations from the Consolidated Fund. These grants are made department-wise in respect of each major head of account controlled by the respective administrative departments of Mantralaya except for expenditure on Building Works, Tribal Area Sub-Plan and Plan provisions for removal of regional imbalance for which composite demands are obtained under concerned departments of Mantralaya. However, where it is not possible to obtain composite demand for removal of regional imbalance, the requisite provisions have been exhibited separately under the concerned functional major heads.

2. During the course of the year, however, occasions do arise when provisions made for certain items of expenditure are found inadequate or when urgent and emergent items of expenditure, not provided for in the budget have to be financed. To meet such situations, Government is empowered to meet additional expenditure in respect of approved items of expenditure by reappropriating savings, if available, under other items within the same grant. In case, where such savings are not forthcoming or a new item of expenditure has to be financed in anticipation of the approval of the Legislature, expenditure is initially met from the Contingency Fund set up under Article 267 (2) of the Constitution. The withdrawals from the Contingency Fund are recouped to the Fund by presenting supplementary demands to the Legislature, giving all the details of expenditure incurred in anticipation of the approval of the Legislature.

3. The third part of Government accounts *viz.* Public Account records transactions relating to public moneys other than those mentioned above. These transactions relate to Reserve Funds set up by Government. Transactions of banking nature, such as, temporary deposits by the public in the course of their dealing with Government, deposits of local bodies and remittances between different Governments or between different treasuries of the State Government, are also recorded in the Public Account. Investments of surplus cash balances of the State are also made through this account.

4. Since 1981-82 it has been the practice to present the State Budget to the State Legislature after the Central Budget is presented to the Parliament. The Budget Estimates for 2013-2014 include provisions for standing charges and for schemes already under execution after allowing for a normal increase over the current year level of expenditure as well as new schemes listed in the Budget Memorandum. Although the discussion on Demands will be completed and the Demands will be voted in current session of the Legislature, since the date of voting would extend in the months of April 2013 it is proposed to obtain a "Vote on Account" to meet the current expenditure of Government for the first two months of the year 2013-2014.

5. The variations in regard to the Revised Estimates and Actuals for the year 2011-2012, the Budget Estimates and the Revised Estimates of the year 2012-2013 and the salient features of the Budget Estimates, 2013-2014, are indicated below :—

I—ACTUALS, 2011-2012

A—REVENUE SECTION

The actuals for 2011-2012 reveals a deficit of Rs. 2,268.05 crore against the deficit of Rs. 2058.71 crore as estimated in the Revised Estimate, the surplus of Rs. 209.25 is follows :—

				(Rs. crore)		
				Revised Estimates, 2011-2012	Actuals, 2011-2012	Betterment (+) Worsening (—)
Receipts	1,25,312.81	1,21,286.14	4,026.58
Expenditure	1,27,371.51	1,23,554.19	3,817.32
Surplus (+) or Deficit (—) ...				(—)2,058.71	(-)2,268.05	209.25

Further break-up of the above deficit is shown below :—

(A) Receipts—

				(Rs. crore)		
				Revised Estimates, 2011-2012	Actuals, 2011-2012	Variations
(a) Tax Revenue	99,748.51	1,00,951.80	(+ 1,203.30
(b) Non-Tax Revenue	9,903.24	8,167.70	(-) 1,735.54
(c) Grant-in-aid and Contribution	15,661.06	12,166.64	(—) 3,494.41
Total				1,25,312.81	1,21,286.24	(—) 4,026.65

The revenue receipts reveals a decrease of Rs.4026.65 crore comprising of decrease in “Grant-in-aid and contribution” (Rs.3494.41 crore),” Non-Tax Revenue (Rs.1735.54Crore)” and increase in “Tax-revenue (Rs.1203.30 crore)”. The increase in tax revenue mainly shown as follows:-

The increase in Tax Revenue is mainly under “0030, Stamp and Registration fees (Rs. 406.61),”, “0040, Sales Tax (Rs.596.36),“ “ 0041, Taxes on Vehicles (Rs.137.42 crores)”, “0043, Taxes and Duties on Electricity (Rs. 420.72 crores)”, and “0045, Other Taxes and Duties on commodities and services (Rs.326.55 crores), however there is decrease in “0021” Taxes on Income other than Corporation Tax (Rs.63.54 crore), “0029” Land Revenue (Rs.600.92 crore), “0038, Union excise Duty (Rs. 23.48 Crore) “ “0042 Taxes on Goods and Passengers (Rs.319.42 crore) “

The decrease in Non-Tax revenue mainly due to “0049, Interest Receipts (Rs.447.32 Crore)”, “0055 Police (Rs. 162.61 crore)”, “0070 Other Administrative Services (Rs. 397.34 crore)”, “0217, Urban Development (Rs. 168.50 crore)”, “0853 Non-Ferrous Mining and Metallurgical Industries (Rs. 198.08 crore)”.

This decrease is partly counter balanced by more receipts in “0075, Miscellaneous General Services (Rs. 256.66 crore)”, 0202, Education, Sports, Art and Culture (Rs. 74.63 crore)”, 0210, Medical and Public Health (Rs. 37.23 crore)”, “ 0230, Labour and Employment (Rs.31.65 crore)”.

The decrease of Rs. 3494.41 crore under Grant-in-aid and contribution is mainly due to less receipts under 1601, Grant-in-aid from Central Government.

				(Rs. crore)		
				Revised Estimates, 2011-2012	Actuals, 2011-2012	Variations
(A) General Services	43,155.17	42,852.88	(—) 302.29
(B) Social Services	57,282.58	54,812.21	(—) 2,470.37
(C) Economic Services	25,839.43	24,868.75	(—) 970.68
(D) Grant-in-aid and Contributions	1,094.34	1,020.35	(—) 73.99
Total				1,27,371.51	1,23,554.19	(—) 3,817.32

The Revenue Expenditure reveals a decrease of Rs. 3,817.32 crore. The decrease in expenditure is under “ A—General Services ” (Rs. 302.29 crore), “ B—Social Services ” (Rs. 2,470.37 crore), “ C—Economic Services ” (Rs. 970.68 crore) and in “ D—Grant-in-Aid and Contributions ” (Rs. 73.99 crore).

The decrease in expenditure under “ A General Services ” is mainly under : “ 2014, Administration of Justice, (Rs. 144.12 crore), “ 2029, Land Revenue, (Rs. 112.38 crore), “ 2052, Secretariat General Service, (Rs. 98.23 crore), “ 2053, District Administration, (Rs. 221.42 crore), 2055, “Police” (Rs. 463.64 crore).

This decrease is partly counter balanced by increase in expenditure shown as follows :— in “ 2030, Stamps and Registration, (Rs. 22.39 crore), “2049, Interest Payment, (Rs. 193.66 crore), “2059, Public Works, (Rs. 22.04 crore), “2071, “Pension and Other Retirement Benefit” (Rs. 684.05 crore).

The decrease in expenditure under “B- Social Services is mainly under, “2202, General Education, (Rs. 182.55 crore), “2210, Medical and Public Health, (Rs. 275.85 crore), “2217, Urban Development, (Rs.522.19 crore), “2225, Welfare of Scheduled Caste, Scheduled Tribes and Other Backward Classes (Rs. 667.40 crore), and “2245, Relief on account of Natural Calamities (Rs. 242.52 crore).

The decrease in expenditure under “C-Economic Services is mainly under, “2401, Crop Husbandry, (Rs. 139.23 crore), “2406, Forest and Wild Life (Rs. 172.83 crore), “2515, Other Rural Development Programme (Rs. 146.78 crore), “ 2702, Minor Irrigation (Rs. 155.84 crore)”, “2853, Non-Ferrous Mining and Metallurgical Industries (Rs. 96.08 crore).

This decrease is partly counter balanced by increase in expenditure shown as follows :—“2408, Food, Storage and Warehousing (Rs. 86.73 crore), “2701, Major and Medium Irrigation (Rs. 51.66 crore), “3054, Roads and Bridges (Rs. 156.37 crore).

The decrease of Rs. 13.67 crore under “ D-Grant-in-aid and Contributions ” is mainly due to less receipts under “3604, Compensation and Assignment to Local Bodies and Panchayat Raj Institutions”.

Capital Expenditure

In Capital Expenditure outside Revenue Account, as against Revised Estimates of Rs. 18,251.33 crore, the Actual Expenditure is Rs. 17,879.54 crore, showing a decrease of Rs. 371.79 crore.

The decrease in Capital expenditure is mainly under, “4210, Capital Outlay on Medical and Public Health (Rs. 118.96), “4225, Capital Outlay on Welfare of Schedule Castes Scheduled Tribes and other Backward Classes (Rs. 276.48 crore), “4515, Other Rural Development Programmes (Rs. 104.51 crores), “4702, Capital Outlay on Minor Irrigation (Rs. 85.73 crore)”.

This decrease is partly counterbalanced by increase in expenditure shown as follows —“4408, Capital Outlay on Food, Storage and Warehousing (Rs. 44.87 crore), “4701, Capital Outlay on Major and Medium Irrigation (Rs. 731.21 crore)”, “5054, Capital Outlay on Roads and Bridges (Rs. 24.11 crore)”.

Debt Section

Receipts—

				(Rs. crore)		
				Revised Estimates, 2011-2012	Actuals, 2011-2012	Variations
(e) Public Debt	25,756.32	24,452.56	(—) 1,303.76
(f) Loans and Advances	742.33	558.74	(—) 183.59
Total				26,498.65	25,011.30	(—) 1,487.35

The Revised Estimates under “ Public Debt—Receipts ” is Rs. 25,756.32 crore. Against this, actuals are Rs. 24,452.56 crore indicating a decrease of Rs. 1,303.76 crore.

There is decrease in receipts under F- Loans and Advances ” (Rs. 183.59 crore). Due to less receipts under various Major heads.

Disbursements—

				(Rs. crore)		
				Revised Estimates, 2011-2012	Actuals, 2011-2012	Variations
(e) Public Debt	6,108.05	6,458.35	(+) 350.30
(f) Loans and Advances	1,108.15	836.28	(—) 271.86
Total				7,216.20	7,294.64	(+) 78.44

A Increase under “ Repayment of Public Debt ” is under “ 6003, Internal Debt of the State Government ” (Rs. 227.13 crore) and there is a decrease of Rs. 271.86 crore under “ Disbursement of Loans and Advances ” which is due to decrease in expenditure under various Major heads.

II. REVISED ESTIMATES, 2012-2013

OVERALL FINANCIAL POSITION

The Budget Estimates for 2012-2013 anticipated deficit of Rs. 1159.69 Crore. The Revised Estimates, 2012-2013 reveal a deficit of Rs. -174.12 Crore as shown in column (3) of the statement below :—

(Rs. Crore)

(1)	Budget Estimates, 2012-2013 (2)	Revised Estimates, 2012-2013 (3)
<i>—Revenue Account—</i>		
Revenue Receipts... ..	136711.70	144622.70
Revenue Expenditure	136559.21	144596.18
Revenue Surplus (+)/Deficit(—) ...	(+) 152.49	(+) 26.51
<i>Capital Account—</i>		
<i>Receipts—</i>		
Internal Debt of the State Government	23761.64	20247.22
Central Loans	3019.84	1486.79
Loans and Advances by the State Government ...	734.72	818.64
Public Account—Contributions to Reserve Funds ...	1272.94	2138.88
Public Account—Other	336657.04	539601.54
Total Receipts ...	365446.18	564293.07
<i>Capital Account</i>		
<i>Expenditure—</i>		
Capital Outlay (Net)	22444.05	19025.17
Internal Debt of the State Government	8980.68	6353.15
Central Loans	617.24	617.24
Loans and Advances by State Government	1508.87	1427.12
Public Account-Expenditure met from Reserve Funds ...	1649.87	2781.88
Public Account—Other	330232.30	533954.36
Total Expenditure ...	365433.02	564158.92
Surplus / Deficit on Capital Account ...	13.16	134.15
Surplus/Deficit(—) ...	165.65	160.66
Opening Balance ...	-1325.34	-334.78
Unbudgetted Plan Outlay
Surplus/Deficit(—) ...	(—)1159.69	(—)174.12

REVISED ESTIMATES, 2012-2013
REVENUE SECTION

The receipts shows an increase of Rs. 7910.99 crore and expenditure shows a increase of Rs. 8036.97 crore. Increase in revenue receipts is mainly due to are showing increase in collection of sale tax.

The major items of variations in the budgeted receipts and expenditure and the revised estimates are indicated in the statement below:—

(Rs. crore)

Major Head of Account (1)	Budget Estimates, 2012-2013 (2)	Revised Estimates, 2012-2013 (3)	Variation Increase(+) Decrease(—) (4)	Remarks (5)
Receipts				
0020, Corporation Tax	5746.75	5410.48	(-) 336.27	Revised Estimates are based on the Revised Estimates 2012-13 of Government of India.
0021, Taxes on Income other than Corporation Tax.	3109.18	3280.80	(+) 171.62	Revised Estimates are based on the Revised Estimates 2012-13 of Government of India.
0029, Land Revenue	1600.86	1070.80	(-) 530.06	Revised Estimates are based on the trend of actual receipt during the Year.
0030, Stamps & Registration Fee	15730.00	16490.34	(+) 760.34	Revised Estimates are based on the trend of actual receipt during the Year.
0037, Customs	2859.81	2568.41	(-) 291.40	Revised Estimates are based on the Revised Estimates 2012-13 of Government of India.
0038, Union Excise Duty	1958.33	1741.43	(-) 216.90	Revised Estimates are based on the Revised Estimates 2012-13 of Government of India.
0040, Sales Tax	53361.68	59408.63	(+) 6046.95	Revised Estimates are based on the trend of actual receipt during the Year.
0041, Taxes on Vehicles	4200.00	4510.00	(+) 310.00	Revised Estimates are based on the trend of actual receipt during the Year.
0043, Taxes and Duties on Electricity	4809.93	5359.01	(+) 549.08	Revised Estimates are based on the trend of actual receipt during the Year.
0044, Service Tax	2033.82	2176.57	(+) 142.75	Revised Estimates are based on the Revised Estimates 2012-13 of Government of India.
0049, Interest Receipts	1325.79	1929.53	(+) 603.74	Increase is due to more investment in treasury bills.
0202, Education, Sports, Arts and Culture	187.37	334.75	(+) 147.38	Revised Estimates are based on the trend of actual receipt during the Year.
0217, Urban Development	1481.10	682.04	(-) 799.06	Budget Estimates includes anticipated increase in income due to sale of FSI which was not realised.
0235, Social Security and Welfare	121.87	469.13	(+) 347.26	Revised Estimates includes transfer of surplus amounts from insurance funds.
1601, Grants-in-Aid from Central Government	16802.25	17778.73	(+) 976.48	Increase is mainly due to more grants for centrally sopsnord schemes and non-plan grants.
Expenditure				
2049, Interest Payment	18522.78	19204.95	(+) 682.17	More Loan received during the year 2011 2012 and 2012-2013.
2055, Police	7592.50	7917.09	(+) 324.59	Incerease in Non-Salary Expenditure
2059, Public Works	791.36	928.16	(+) 136.80	Incerease in expenditure for renovation of Mantralaya Building and increase in maintenance expenditure of other buildings

Major Head of Account (1)	Budget Estimates 2012-2013 (2)	Revised Estimates 2012-2013 (3)	Variation Increase (+) Decrease(—) (4)	Brief Explanation (5)
2070, Other Administrative Services	1971.46	181.08	(–) 1790.38	Lump provision on account of dearness allowances distributed to various functional heads
2071, Pension and Other Retirement Benefits.	10845.37	11661.67	(+) 816.31	Increase is due to revision of pension cases, and increase in dearness pay.
2075, Miscellaneous General Services	589.54	181.66	(–) 407.88	Non utilisation of provision for implementation of recommendations of State Finance Commission.
2202, General Education	31569.35	33183.70	(+) 1614.35	Increase due to more expenditure in Budget Provisions for various schemes and salaries
2216, Housing	2504.69	2372.67	(–) 132.02	Decrease in Salary Expenditure
2217, Urban Development	5711.81	5466.21	(–) 245.60	Non-receipt of Central Assistance for JNNURM Scheme.
2225, Welfare of Scheduled Castes, Scheduled Tribes, Other Backward Classes and Minorities.	6413.76	6608.07	(+) 194.31	Provision for Scholarship
2245, Relief on Account of Natural Calamities.	553.06	2773.68	(+) 2220.61	Revised estimate includes additional provision for financial assistance to farmers affected by drought like situation.
2401, Crop Husbandry	2595.01	3247.96	(+) 652.95	Revised estimates includes provision for Rashtriya Krishi Vikas Yojna.
2515, Other Rural Development Programmes	1831.60	2411.52	(+) 579.92	Based on revised sanctioned plan allocation.
2701, Major and Medium Irrigation	1853.71	1723.06	(–) 130.65	Based on revised sanctioned plan allocation.
2801, Power	3609.18	5550.82	(+) 1941.64	Revised Estimates includes provision for subsidy to the Distribution/Transmission Licencee for reduction in Agriculture and Powerloom Tarrif.
2852, Industries.	1502.47	2511.86	(+) 1009.39	Incentives to small, medium/large industries and mega projects in the state under package scheme of Incentives
3054 Roads and Bridges	3853.06	3974.43	(+) 121.37	Increase in maintenance expenditure.

CAPITAL SECTION

The Revised Estimates 2012-2013 have been placed at Rs. 19025.17 crore against the Budget Estimates 2012-2013 Rs. 22444.05 crore as under :—

(Rs. crore)

		Budget Estimates, 2012-2013	Revised Estimates, 2012-2013
(a) Capital Outlay on Food Transaction	...	342.97	377.97
(b) Capital Outlay on Schemes other than Food Transactions	...	22101.08	18647.20
	Total ...	<u>22444.05</u>	<u>19025.17</u>

Capital outlay other than Food transaction shows a decrease of Rs. –3453.88 crore. Against the Budget Estimates 2012-2013 of Rs. 734.72 crore for Loans and Advances, the Revised Estimates, 2012-2013 are Rs. 818.64 crore showing an increase of Rs. 83.91 crore. On the disbursement side of Loans and Advances, Budget Estimates were Rs. 1508.87 crore and the Revised Estimates are Rs. 1427.12 crore, resulting in an decrease of Rs. 81.75 crore.

BUDGET ESTIMATES, 2013-2014**REVENUE SECTION**

The Budget Estimates, 2013-2014 reveal a Surplus of Rs. 184.38 crore on Revenue account on the basis of existing level of tax rates. The estimates are as follows :—

							(Rs. crore)
I. Revenue Receipts—							
A. Tax Revenue—							
(a) Taxes on Income and Expenditure...	12079.31	
(b) Taxes on Property and Capital Transactions...	19179.12	
(c) Taxes on Commodities and Services	94112.92	
Total—A						125371.35	
B. Non-Tax Revenue—							
(a) Interest Receipts, Dividends and Profits...	1430.65	
(b) Other Non-Tax Revenue—							
(i) General Services...	1873.52	
(ii) Social and Community Services	2628.86	
(iii) Economic Services	6060.63	
Total—B						11993.66	
C. Grants-in-aid and Contributions—							
(a) Grants-in-aid from Central Government—							
(i) State Plan Schemes	7715.63	
(ii) Central Plan Scheme and Centrally Sponsored Plan Schemes	6356.02	
(iii) Non Plan Grant	4550.29	
Total—C						18621.94	
Total—Revenue Receipts						155986.95	
II. Revenue Expenditure—							
A. General Services	55690.07	
B. Social Services	71969.75	
C. Economic Services	26573.12	
D. Grants-in-aid and Contributions	1569.63	
Total—Revenue Expenditure						155802.57	
Surplus/Deficit(—)						184.38	

The comparative position of the Revised Estimates, 2012-2013 and Budget Estimates, 2013-2014 is as follows :—

							(Rs. crore)	
							Revised Estimates, 2012-2013	Budget Estimates, 2013-2014
Revenue Receipts	144622.70	155986.95	
Revenue Expenditure	144596.18	155802.57	
Revenue Surplus/Deficit(—)						26.51	184.38	

The Budget Estimates, 2013-2014 provide for standing charges as well as new items. Main items of variations in Revised Estimates, 2012-2013 and Budget Estimates, 2013-2014, and brief reasons thereof are indicated in the sub-joined statement.

(Rs. crore)

Major Head of Account (1)	Revised Estimates, 2012-2013 (2)	Budget Estimates, 2013-2014 (3)	Variation Increase (+) Decrease (—) (4)	Explanation (5)
Receipts				
0020, Corporation Tax	5410.48	6260.29	(+) 849.81	The Estimates are based on the devloutions from the Central Government.
0021, Taxes on income other than Corporation Tax	3280.80	3875.02	(+) 594.22	The Estimates are based on the devloutions from the Central Government.
0028, Other Taxes on Income and Expenditure	1700.00	1870.00	(+) 170.00	Budget Estimates are based on expected bouyancy in economy.
0029, Land Revenue	1070.80	1760.39	(+) 689.58	Increase is due to anticipated renewal in lease rent.
0030, Stamps & Registration Fee	16490.34	17403.08	(+) 912.75	Normal Growth.
0037, Customs	2568.41	2922.57	(+) 354.16	The Estimates are based on the devloutions from the Central Government.
0038, Union Excise Duty	1741.43	2057.71	(+) 316.28	The Estimates are based on the devloutions from the Central Government.
0039, State Excise	9550.00	10535.00	(+) 985.00	Anticipated growth in Revenue.
0040, Sales Tax	59408.63	62422.50	(+) 3013.87	Budget Estimates based on expected bouyancy in economy.
0041, Taxes on Vehicles	4510.00	4750.00	(+) 240.00	Normal Growth.
0043, Taxes and Duties on Electricity	5359.01	5830.00	(+) 470.99	Anticipated growth in Revenue.
0044, Service Tax	2176.57	2954.76	(+) 778.19	The Estimates are based on the devloutions from the Central Government.
0045, Other Taxes and Duties on Commodities and Services	1393.43	1642.38	(+)248.95	Anticipated growth in Revenue.
0049, Interest Receipts	1929.53	1338.80	(-) 590.73	The decrease is due to expected less investment in cash balance investment accounts.
0217, Urban Development	682.04	1495.41	(+) 813.37	Increase is due to anticipated sale of additional F.S.I.
0235, Social Security and Welfare	469.13	129.19	(-) 339.95	The Revised Estimates include transfer of surplus amount from Insurance Fund.
0853, Non-Ferrous Mining and Metallurgical Industries	2113.17	2632.82	(+) 519.66	Increase is due to revision of Royalty rates by Central Government
1601, Grants-in-Aid from Central Government	17778.73	18621.94	(+) 843.21	Increased Central assistance for Various Scheme.
Expenditure				
2041, Taxes on Vehicles	921.69	1353.88	(+) 432.19	Budget estimates includes additional provision for subsidy to MSRTC
2048, Appropriation for Reduction or Avoidance of Debt.	1244.00	1592.00	(+) 348.00	Increase is due to more transfer in sinking fund due to inccrease in the balance of open market borrowings.
2049, Interest Payment	19204.95	21098.02	(+) 1893.07	Inccrease is due to additional loans received during the course of the year than anticipated.

Major Head of Account (1)	Revised Estimates 2012-2013 (2)	Budget Estimates 2013-2014 (3)	Variation Increase(+) Decrease(-) (4)	Brief Explanatio1n (5)
2055, Police	7917.09	8849.52	(+) 932.43	Increase in Non-Salary Expenditure.
2059, Public Works	928.16	1339.43	(+)411.27	Increase in maintenance expenditure and salary expenditure.
2070, Other Administrative Services	181.08	1464.18	(+) 1283.10	Budget Estimates include Lumpsum provision for increase in dearness allowance.
2071, Pension and Other Retirement Benefits	11661.67	12347.54	(+)685.87	Budget Estimates based on actual requirement.
2202, General Education	33183.70	36754.30	(+) 3570.60	Increase in salary and non salary expenditure.
2210, Medical and Public Health	5570.98	5935.66	(+) 364.68	Increase in salary expenditure.
2215, Water Supply and Sanitation	1104.82	1312.53	(+) 207.71	Based on sanctioned plan allocation.
2216, Housing	2372.67	1941.79	(-) 430.88	Based on sanctioned plan allocation.
2217, Urban Development	5466.21	6030.49	(+) 564.28	Arrears of grant-in-aid to municipal corporation.
2225, Welfare of Scheduled Castes, Scheduled Tribes and Other Backward Class	6608.07	8148.85	(+) 1540.78	Due to Scholarship.
2236, Nutrition	2623.67	2795.83	(+) 172.16	Increase is due to revision of rate.
2245, Relief on Account of Natural	2773.68	2263.46	(-) 510.21	Revised estimates includes provision for financial assistance to the farmers affected by drought hike situation.
2401, Crop Husbandry	3247.96	2514.43	(-) 733.53	Revised estimates includes provision for Rashtriya Krishi Vikas Yojana (RKVY)
2505, Rural Employment	1018.89	689.94	(-)328.95	Instalments of Contribution to EGS fund completed.
2701, Major and medium Irrigation	1723.06	1905.62	(+) 182.56	Based on sanctioned plan allocation.
2801, Power	5550.82	4287.20	(-) 1263.62	Revised Estimates includes provision for Subsidy to the Distribution/Transmission Licencee for reduction in Agriculture and Powerloom Tarrif
2851, Village and Small Industries	171.32	292.10	(+) 120.78	Based on sanctioned plan allocation.
3053, Civil Aviation	245.13	441.89	(+) 196.76	Based on sanctioned plan allocation.
3054, Roads and Bridges	3974.43	3793.50	(-) 180.93	Based on sanctioned plan allocation.

CAPITAL SECTION

Capital Expenditure

Excluding the provision of Rs. 374.00 crore on account of Capital Outlay on Food Rs. 23517.13 crore (Net) are provided in the Budget Estimates 2013-2014. The sectoral classification of the total Capital account provisions are as follow :—

	(Rs. crore)
A.. Capital Account of General Services	1616.66
B. Capital Account of Social Services	2969.22
C. Capital Account of Economic Services	19305.25
(a) Capital Account of Agriculture and Allied Services.	1708.94
(b) Capital Outlay on Rural Development Programmes	3450.22
(c) Capital Account of Irrigation and Flood Control.	8429.53
(d) Capital Account of Energy.	2461.72
(e) Capital Account of Transport.	3077.02
(f) Others	177.82
Total	... 23891.13

A Provision of Rs. 1238.32 crore for Loans and advances(disbursement) has been included in the Budget Estimates 2013-2014. The important items of Loans and Advances are as under :—

	(Rs. crore)
(1) Loans for Power Projects	468.77
(2) Loans to Government Servants, etc.	428.49
(3) Loans for Co-operation.	126.00
(4) Loans for Welfare of Scheduled Castes, Scheduled Tribes, Other Backward Classes and Minorities.	101.40
(5) Loans for Urban Development	43.35
(6) Loans for Fisheries	32.50

A provision of Rs. 2256.21 crore has been transferred to Funds for expenditure to be met from Reserve Funds. Important provisions are as follow :—

	(Rs. crore)
(1) State Disaster Relief Fund	1512.46
(2) Employment Guarantee Fund	349.96
(3) Mining Development Fund	232.00
(4) Library Fund	86.68
(5) Central Road Fund	75.00

Credit has been taken in the budget for Rs. 4720.60 crore on account of Loans from the Government of India as shown below :—

	(Rs. crore)
1. State's share in Small Saving Collections received as loan	1964.88
2. (i) Loans for State Plan Schemes	2720.00
(ii) Loans for Central Plan Schemes and Centrally Sponsored Schemes	33.22
(iii) Loans for A. I. S. Housing	2.50

Credit of Rs. 1000.00 crore is assumed from other Bodies as shown below :—

	(Rs. Crore)
National Agricultural and Rural Development Bank	1000.00

Credit has also been taken in the Budget on account of total Loan recovery of Rs. 826.93 crore comprising mainly the following loans :—

	(Rs. crore)
(1) Loans to Government servants, etc	267.41
(2) Loans for Power Projects	186.69
(3) Loans for Co-operation	128.57
(3) Loans for Housing	99.66
(4) Loans for Loans for Water Supply and Sanitation	43.94

DEVELOPMENT PROGRAMME, 2013-2014

The annual plan for the year 2013-2014 contemplates a development programme of Rs. 46,938 crore awaiting consultation with Planning Commission. Accordingly the amount of Rs. 46,938 crore is proposed to be budgeted, which includes Rs. 5,200 crore for District Plan.

2. The Budget Estimate includes Rs. 25,154.48 crore on Revenue Account, Rs. 21,038.33 crore on Capital Account and Rs. 745.19 crore on Loans and Advances.

3. The Budget also provides for Rs. 6,467.47 crore (with equal credit) for Central and Centrally Sponsored Schemes of which Rs. 5,872.26 crore is on Revenue Account and balance Rs. 595.21 crore on Capital Account which is inclusive of Debt.

4. A total provision of Rs. 4,481.54 crore is made for Tribal Area Sub Plan, comprising of Rs. 4,177.48 crore under State Plan and Rs. 304.06 crore under Centrally Sponsored and Central Plan.

Sectorwise position of the plan outlay for the year 2013-2014 is as follows :—

(Rs. crore)

Sector	Annual Plan 2013-2014 (Allocated)
1. Agriculture and Allied Services	3524.51
2. Rural Development	1464.59
3. Special Areas Programmes	219.02
4. Irrigation & Flood Control.	8379.49
5. Power.	3375.55
6. Industries and Mineral	402.89
7. Transport	5291.85
8. Science, Technology and Environment.	34.05
9. General Economic Services.	758.90
10. Social and Community Services.	20918.79
11. General Services.	2111.97
12. Other Programmes.	456.39
Grand Total	46938.00

OVERALL FINANCIAL POSITION

The overall position in 2013-2014 reveals a Deficit of Rs. 5.88 crore as follow:-

(Rs. crore)

Budget Estimates

2013-2014

Revenue Account—

Revenue Receipts	155986.95
Revenue Expenditure...	155802.57
Revenue Surplus ...	184.38

*Capital Account—**Receipts—*

Internal Debt of the State Government	28013.09
Central Loans	2755.72
Loans and Advances by the State Government	826.93
Public Account—Contributions to Reserve Funds	2256.21
Public Account—Other	296316.35
Total Receipts ...	330168.30

*Capital Account—**Expenditure—*

Capital Outlay (Net)	23891.13
Internal Debt of the State Government	12473.35
Central Loans	661.69
Loans and Advances by the State Government	1238.32
Public Account—Expenditure met from Reserve Funds	2470.66
Public Account—Other	289449.29
Total Expenditure ...	330184.44

Surplus on Capital Account ... -16.14

Surplus ... 168.24

Opening Balance ... -174.12

Deficit ... 5.88

SUDHIR SHRIVASTAVA,

Principal Secretary, Finance Department.

**Statement to be included in the Budget Estimates 2013-2014
Summary of Expenditure and Schedule of Appropriation**

ANNEXURE

Statement of allocation of Annual Plan Funds by the Governor of Maharashtra for the year 2013-2014 under Article 371 (2) of the Constitution of India and Clause 7 of the Development Boards for Vidarbha, Marathwada and the Rest of Maharashtra Order, 2011.

The total funds available to the State Government for Plan expenditure during the year 2013-2014 are estimated to be Rs. 46938 crore. From the total available funds a sum of Rs. 15722.14 crore has to be set aside for expenditure on schemes and projects which shall benefit to the State as a whole and for the schemes/projects which are non divisible. Overall allocation of the remaining amount of Rs. 31215.85 crore over the areas of the three Development Boards as approved by the Honourable Governor are as follows :—

Table of allocations of Plan expenditure by the Honourable Governor for the year 2013-2014.

Sr. No.	Board	Outlay (Rs. in crores)
(1)	(2)	(3)
1	Vidarbha Development Board	8911.54
2	Marathwada Development Board	5334.90
3	Rest of Maharashtra Development Board	16969.41
Total ...		31215.85

२०११-२०१२ च्या प्रत्यक्ष रकमा, २०१२-२०१३ चा अर्थसंकल्प व सुधारलेले अंदाज
आणि २०१३-२०१४ चे अर्थसंकल्पीय अंदाज
यांचे शीर्षवार आकडे दर्शविणारी विवरणपत्रे

**STATEMENT SHOWING MAJOR HEADWISE FIGURES OF ACTUALS, 2011-2012
BUDGET AND REVISED ESTIMATES, 2012-2013
AND
BUDGET ESTIMATES, 2013-2014**

(रुपये हजारांत/Rs. in thousands)

महसुलाची शीर्ष Heads of Revenue	प्रत्यक्ष रकमा, २०११-२०१२ Actuals, 2011-2012	अर्थसंकल्प २०१२-२०१३ Budget Estimates, 2012-2013	सुधारलेले अंदाज, २०१२-२०१३ Revised Estimates, 2012-2013	अर्थसंकल्प २०१३-२०१४ Budget Estimates, 2013-2014
भाग एक—एकत्रित निधी Part I—CONSOLIDATED FUND				
एक—महसुली जमा 1. REVENUE RECEIPTS				
ए. कर महसूल— A. Tax Revenue				
(ए) उत्पन्न व खर्च यांवरील कर— (a) Taxes on Income and Expenditure—				
निगम कर 0020, Corporation Tax—	52,36,44,00	57,46,75,00	54,10,48,00	62,60,29,00
निगम कराव्यतिरिक्त इतर उत्पन्नावरील कर 0021, Taxes on Income other than Corporation Tax—	26,59,87,11	31,09,18,00	32,80,80,00	38,75,02,00
कृषी उत्पन्नावरील कर 45 0022, Taxes on Agricultural Income	45
उत्पन्न व खर्च यांवरील इतर कर 0028, Other Taxes on Income and Expenditure—	18,29,93,50	18,70,00,00	18,70,00,00	19,44,00,00
एकूण—(ए)/ Total—(a) ...	97,26,25,06	1,07,25,93,00	1,05,61,28,00	1,20,79,31,00
(बी) मालमत्ता व भांडवली व्यवहार यांवरील कर— (b) Taxes on Property and Capital Transactions—				
जमीन महसूल 0029, Land Revenue	9,63,81,25	16,00,86,43	10,70,80,16	17,60,38,54
मुद्रांक व नोंदणी फी 0030, Stamps and Registration Fees	1,44,07,48,98	1,57,30,00,00	1,64,90,33,89	1,74,03,08,47
संपदा शुल्क 0031, Estate Duty
संपत्ती कर 20,22,00 0032, Taxes on Wealth	20,22,00	20,57,00	14,27,00	15,65,00
शेतजमिनीव्यतिरिक्त इतर स्थावर मालमत्तेवरील कर 0035, Taxes on Immovable Property other than Agricultural Land
एकूण—(बी) / Total—(b) ...	1,53,91,52,23	1,73,51,43,43	1,75,75,41,05	1,91,79,12,01

(रुपये हजारांत/Rs. in thousands)

खर्चाची शीर्षे Heads of Expenditure	प्रत्यक्ष रकमा, २०११-२०१२ Actuals, 2011-2012	अर्थसंकल्प २०१२-२०१३ Budget Estimates, 2012-2013	सुधारलेले अंदाज, २०१२-२०१३ Revised Estimates, 2012-2013	अर्थसंकल्प २०१३-२०१४ Budget Estimates, 2013-2014
भाग एक—एकत्रित निधी Part I—CONSOLIDATED FUND				
दोन—महसुली जमा II. EXPENDITURE MET FROM REVENUE				
ए. सर्वसाधारण सेवा— A. General Services—				
(ए) राज्याची अंगे— (a) Organs of State—				
संसद/राज्य/संघ राज्यक्षेत्र विधानमंडळे	1,14,88,46	1,28,09,98	1,23,09,98	1,30,59,35
2011, Parliament/State/Union Territory Legislatures				
राष्ट्रपती/उप राष्ट्रपती/राज्यपाल/संघ राज्यक्षेत्रांचे प्रशासक	8,96,84	9,92,39	9,98,40	10,68,59
2012, President/Vice-President/Governor/Administrator of Union Territories.				
मंत्रिपरिषद	11,86,70	14,14,75	12,39,85	14,47,58
2013, Council of Ministers				
न्यायदान	10,17,37,55	12,19,75,85	13,41,00,65	14,01,57,15
2014, Administration of Justice				
निवडणुका	95,86,31	1,04,51,22	97,88,20	86,45,84
2015, Elections				
एकूण—(ए)/ Total—(a)	12,48,95,86	14,76,44,19	15,84,37,08	16,43,78,51
(बी) आर्थिक सेवा (b) Fiscal Services—				
(एक) उत्पन्न व खर्च यांवरील करांची वसुली— (i) Collection of Taxes on Income and Expenditure				
उत्पन्न व खर्च यांवरील करांची वसुली	17,79,20	22,14,48	20,98,38	24,93,90
2020, Collection of Taxes on Income and Expenditure				
एकूण—(एक)/ Total—(i)	17,79,20	22,14,48	20,98,38	24,93,90
(दोन) मालमत्ता व भांडवली व्यवहार यांवरील करांची वसुली (ii) Collection of Taxes on Property and Capital Transactions—				
जमीन महसूल	2,17,95,33	3,94,21,88	3,55,57,57	4,02,80,78
2029, Land Revenue				
मुद्रांक व नोंदणी	1,91,40,84	1,76,54,95	2,07,22,26	1,60,96,57
2030, Stamps and Registration				
एकूण—(दोन)/ Total—(ii)	4,09,36,17	5,70,76,83	5,62,79,83	5,63,77,35
(तीन) विक्रेय वस्तू व सेवा यांवरील करांची वसुली— (iii) Collection of Taxes on Commodities and Services—				
राज्य उत्पादन शुल्क	1,37,49,20	2,01,22,35	1,40,27,32	1,38,57,97
2039, State Excise				
विक्रीकर	3,45,98,48	3,96,06,57	3,62,49,28	4,38,46,15
2040, Sales Tax				
वाहनांवरील कर	7,01,79,71	9,28,79,55	9,21,68,82	13,53,87,50
2041, Taxes on Vehicles				
विक्रेय वस्तू व सेवा यांवरील इतर कर व शुल्क	45,98,22	57,02,65	59,21,00	64,77,89
2045, Other Taxes and Duties on Commodities and Services				
एकूण—(तीन)/Total—(iii)	12,31,25,61	15,83,11,12	14,83,66,42	19,95,69,51

महसूलाची शीर्ष Heads of Revenue	प्रत्यक्ष रकमा, २०११-२०१२ Actuals, 2011-2012	अर्थसंकल्प २०१२-२०१३ Budget Estimates, 2012-2013	सुधारलेले अंदाज, २०१२-२०१३ Revised Estimates, 2012-2013	अर्थसंकल्प २०१३-२०१४ Budget Estimates, 2013-2014
(सी) विक्रेय वस्तू व सेवा यांवरील कर— (c) Taxes on Commodities and Services—				
शुल्क 0037, Customs	23,06,62,00	28,59,81,00	25,68,41,00	29,22,57,00
संघ उत्पादन शुल्क 0038, Union Excise Duty	14,93,09,04	19,58,33,00	17,41,43,00	20,57,71,00
राज्य उत्पादन शुल्क 0039, State Excise	86,05,47,21	94,50,00,00	95,50,00,00	1,05,35,00,00
विक्रीकर 0040, Sales Tax	5,05,96,35,94	5,33,61,68,00	5,94,08,63,00	6,24,22,50,00
वाहनांवरील कर 0041, Taxes on Vehicles	41,37,42,33	42,00,00,00	45,10,00,00	47,50,00,00
माल उतारू यांवरील कर 0042, Taxes on Goods and Passengers	5,74,25,17	8,93,67,00	9,30,72,00	9,98,00,00
विजेवरील कर व शुल्क 0043, Taxes and Duties on Electricity	48,31,08,81	48,09,93,39	53,59,01,19	58,30,00,00
सेवा कर 0044, Service Tax	15,87,94,20	20,33,82,00	21,76,57,00	29,54,76,00
विक्रेय वस्तू व सेवा यांवरील इतर कर व शुल्क... 0045, Other Taxes and Duties on Commodities and Services	17,01,78,28	13,78,67,43	13,93,43,12	16,42,37,97
एकूण—(सी) / Total—(c) ...	7,58,34,02,98	8,09,45,91,82	8,76,38,20,31	9,41,12,91,97
एकूण—ए / Total—A ...	10,09,51,80,27	10,90,23,28,25	11,57,74,89,36	12,53,71,34,98
बी—कराव्यतिरिक्त महसूल— B. Non-Tax Revenue—				
(ए)इतर आर्थिक सेवा— (a)Other Fiscal Services—				
इतर आर्थिक सेवा 0047, Other Fiscal Services	3,43
एकूण—(ए)/ Total—(a) ...	3,43
(बी)व्याजाच्या जमा रकमा, लाभांश व नफा— (b)Interest Receipts, Dividends and Profits—				
व्याजाच्या जमा रकमा 0049, Interest Receipts	13,58,93,96	13,25,78,96	19,29,53,03	13,38,80,10
लाभांश व नफा 0050, Dividends and Profits	30,19,52	86,60,69	86,65,38	91,85,31
एकूण—(बी)/ Total—(b) ...	13,89,13,48	14,12,39,65	20,16,18,41	14,30,65,41

खर्चाची शीर्षे Heads of Expenditure	प्रत्यक्ष रकमा, २०११-२०१२ Actuals, 2011-2012	अर्थसंकल्प २०१२-२०१३ Budget Estimates, 2012-2013	सुधारलेले अंदाज, २०१२-२०१३ Revised Estimates, 2012-2013	अर्थसंकल्प २०१३-२०१४ Budget Estimates, 2013-2014
ए. सर्वसाधारण सेवा-चालू A. General Services—Contd.				
(चार)इतर आर्थिक सेवा (iv)Other Fiscal servicesइ				
इतर आर्थिक सेवा 2047, Other Fiscal Services	3,60,61	5,32,42	3,74,86	4,54,19
एकूण—(चार) / Total—(iv)	3,60,61	5,32,42	3,74,86	4,54,19
एकूण—(बी) / Total—(b)	16,62,01,59	21,81,34,85	20,71,19,49	25,88,94,95
(सी)व्याज प्रदान व ऋणसेवा— (c)Interest Payment and Servicing of Debt—				
ऋण कमी करणे किंवा ऋण प्रतिबंधन यांसाठी विनियोजन ... 2048, Appropriation for Reduction or Avoidance of Debt	10,08,00,00	12,44,00,00	12,44,00,00	15,92,00,00
व्याज प्रदान 2049, Interest Payments	1,75,04,62,86	1,85,22,77,56	1,92,04,94,79	2,10,98,02,15
एकूण—(सी) / Total—(c) ...	1,85,12,62,86	1,97,66,77,56	2,04,48,94,79	2,26,90,02,15
प्रशासकीय सेवा (d)Administrative Servicesइ				
लोकसेवा आयोग 2051, Public Service Commission	19,58,50	23,90,61	22,85,18	28,72,42
सेक्रेटारिएट-सर्वसाधारण सेवा 2052, SecretariatइGeneral Services	1,69,43,21	3,07,04,59	2,18,32,53	2,46,67,76
जिल्हा प्रशासन 2053, District Administration	31,92,94,44	34,98,66,56	33,04,21,37	37,72,10,56
कोषागार व लेखा प्रशासन 2054, Treasury and Accounts Administration	1,86,59,24	2,02,27,23	1,90,41,03	2,23,85,91
पोलीस 2055, Police	60,37,93,17	75,92,50,28	79,17,09,30	88,49,52,14
तुरुंग 2056, Jails	1,49,98,21	1,82,26,15	1,86,27,95	1,96,95,11
पुरवठा व विनियोजन 2057, Supplies and Disposals	1,34,56	1,60,23	1,56,24	1,79,65
लेखनसामग्री व मुद्रण 2058, Stationery and Printing	1,14,86,37	1,26,69,66	1,38,14,33	1,46,24,33
सार्वजनिक बांधकामे 2059, Public Works	7,51,98,04	7,91,36,14	9,28,16,47	13,39,43,10
इतर प्रशासनिक सेवा 2070, Other Administrative Services	2,23,73,26	19,71,46,46	1,81,08,42	14,64,18,15
एकूण—(डी) / Total—(d) ...	1,08,48,39,00	1,46,97,77,91	1,30,88,12,82	1,62,69,49,13
(इ)निवृत्तिवेतने व संकीर्ण सर्वसाधारण सेवा- (e)Pensions and Miscellaneous General Services—				
निवृत्तिवेतने व इतर सेवानिवृत्ति लाभ 2071, Pensions and Other Retirement Benefits	1,05,03,32,86	1,08,45,36,72	1,16,61,67,34	1,23,47,54,48
संकीर्ण सर्वसाधारण सेवा 2075, Miscellaneous General Services	77,55,77	5,89,54,22	1,81,66,00	1,50,27,70
एकूण—(इ) / Total—(e) ...	1,05,80,88,63	1,14,34,90,94	1,18,43,33,34	1,24,97,82,18
एकूण—ए / Total—A ...	4,28,52,87,94	4,95,57,25,45	4,90,35,97,52	5,56,90,06,92

महसूलाची शीर्ष Heads of Revenue	प्रत्यक्ष रकमा, २०११-२०१२ Actuals, 2011-2012	अर्थसंकल्प २०१२-२०१३ Budget Estimates, 2012-2013	सुधारलेले अंदाज, २०१२-२०१३ Revised Estimates, 2012-2013	अर्थसंकल्प २०१३-२०१४ Budget Estimates, 2013-2014
(सी) कराव्यतिरिक्त इतर महसूल— (c) Other Non-Tax Revenue—				
(एक) सर्वसाधारण सेवा (i) General Services—				
लोकसेवा आयोग 0051, Public Service Commission	16,31,93	20,16,89	20,14,29	21,35,26
पोलीस 0055, Police	2,34,72,60	4,01,51,01	4,16,67,78	5,41,81,33
तुरुंग 0056, Jails	7,66,38	27,73,00	5,88,19	20,10,00
पुरवठा व विनियोग 0057, Supplies and Disposals	4,30	6,00	38,10	6,36
लेखनसामग्री व मुद्रण 0058, Stationery and Printing	20,62,67	28,22,84	28,41,06	31,77,38
सार्वजनिक बांधकामे 0059, Public Works	1,67,63,86	1,75,55,13	1,75,54,29	1,86,07,56
इतर प्रशासनिक सेवा 0070, Other Administrative Services	1,71,18,71	5,74,44,62	5,79,75,63	6,08,92,03
निवृत्तिवेतने व इतर सेवानिवृत्ति लाभ यांच्या संबंधातील अंशदानाच्या व वसुलीच्या रकमा. 0071, Contributions and Recoveries towards Pension and Other Retirement Benefits.	72,96,33	69,25,29	70,23,23	70,23,23
संकीर्ण सर्वसाधारण सेवा 0075, Miscellaneous General Services	5,73,89,87	3,96,13,73	3,24,81,14	3,93,18,81
एकूण—(एक)/ Total—(i)...	12,65,06,65	16,93,08,51	16,21,83,71	18,73,51,96

खर्चाची शीर्षे Heads of Expenditure	प्रत्यक्ष रकमा, २०११-२०१२ Actuals, 2011-2012	अर्थसंकल्प २०१२-२०१३ Budget Estimates, 2012-2013	सुधारलेले अंदाज, २०१२-२०१३ Revised Estimates, 2012-2013	अर्थसंकल्प २०१३-२०१४ Budget Estimates, 2013-2014
बी. सामाजिक सेवा—				
B. Social Services—				
(ए) शिक्षण, क्रीडा, कला व संस्कृती—				
(a) Education, Sports, Art and Culture—				
सर्वसाधारण शिक्षण	2,82,65,23,70	3,15,69,34,72	3,31,83,69,71	3,67,54,29,98
2202, General Education				
तंत्र शिक्षण	11,51,10,25	12,25,09,37	14,96,49,22	15,94,82,99
2203, Technical Education				
क्रीडा व युवक सेवा	2,73,68,40	3,15,15,58	3,01,38,67	4,06,27,73
2204, Sports and Youth Services				
कला व संस्कृती	1,88,79,05	2,93,51,15	2,83,70,29	2,97,36,49
2205, Art and Culture				
एकूण—(ए)/ Total—(a) ...	2,98,78,81,40	3,34,03,10,82	3,52,65,27,89	3,90,52,77,19
(बी) आरोग्य व कुटुंबकल्याण—				
(b) Health and Family Welfare—				
वैद्यकीय सेवा व सार्वजनिक आरोग्य	44,84,06,62	55,01,11,00	55,70,98,32	59,35,65,96
2210, Medical and Public Health				
कुटुंबकल्याण	5,17,56,47	6,68,07,21	5,89,74,21	6,55,11,39
2211, Family Welfare				
एकूण—(बी)/ Total—(b) ...	50,01,63,09	61,69,18,21	61,60,72,53	65,90,77,35
(सी) पाणीपुरवठा, स्वच्छता, गृहनिर्माण व नगरविकास—				
(c) Water Supply, Sanitation, Housing and Urban Development—				
पाणीपुरवठा व स्वच्छता	10,91,73,34	11,92,15,31	11,04,82,10	13,12,53,26
2215, Water Supply and Sanitation				
गृहनिर्माण	20,72,47,56	25,04,68,74	23,72,67,10	19,41,78,99
2216, Housing				
नगरविकास	42,73,58,83	57,11,80,70	54,66,20,84	60,30,48,85
2217, Urban Development				
एकूण—(सी)/ Total—(c) ...	74,37,79,73	94,08,64,75	89,43,70,04	92,84,81,10
(डी) माहिती व ध्वनी प्रसारण—				
(d) Information and Broadcasting—				
माहिती व प्रसिद्धी	47,50,49	52,44,75	58,28,82	67,20,10
2220, Information and Publicity				
एकूण—(डी)/ Total—(d) ...	47,50,49	52,44,75	58,28,82	67,20,10
(इ) अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, इतर मागासवर्ग व अल्पसंख्याक यांचे कल्याण—				
(e) Welfare of Scheduled Castes, Scheduled Tribes, Other Backward Classes and Minorities.—				
अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, इतर मागासवर्ग व अल्पसंख्याक यांचे कल्याण.	51,16,62,62	64,13,76,00	66,08,06,65	81,48,84,61
2225, Welfare of Scheduled Castes, Scheduled Tribes, Other Backward Classes and Minorities.				
एकूण—(इ)/ Total—(e) ...	51,16,62,62	64,13,76,00	66,08,06,65	81,48,84,61

महसूलाची शीर्ष Heads of Revenue	प्रत्यक्ष रकमा, २०११-२०१२ Actuals, 2011-2012	अर्थसंकल्प २०१२-२०१३ Budget Estimates, 2012-2013	सुधारलेले अंदाज, २०१२-२०१३ Revised Estimates, 2012-2013	अर्थसंकल्प २०१३-२०१४ Budget Estimates, 2013-2014
(दोन) सामाजिक सेवा— (ii) Social Services—				
शिक्षण, क्रीडा, कला व संस्कृती	2,61,99,78	1,87,37,17	3,34,75,05	3,54,83,54
0202, Education, Sports, Art and Culture				
वैद्यकीय सेवा व सार्वजनिक आरोग्य	2,74,98,26	2,51,41,39	3,15,22,11	2,66,49,87
0210, Medical and Public Health				
कुटुंबकल्याण	15,48,90	29,03,04	33,43,17	30,77,56
0211, Family Welfare				
पाणीपुरवठा व स्वच्छता	18,33,90	16,08,52	30,16,67	22,65,74
0215, Water Supply and Sanitation				
गृहनिर्माण	34,06,87	38,98,00	57,82,31	61,29,24
0216, Housing				
नगरविकास	3,72,82,13	14,81,09,90	6,82,03,90	14,95,41,07
0217, Urban Development				
माहिती व प्रसिद्धी	2,81,83	2,98,80	4,44,05	4,76,28
0220, Information and Publicity				
कामगार व सेवायोजन	96,66,20	65,26,28	1,54,84,26	76,48,77
0230, Labour and Employment				
सामाजिक सुरक्षा व कल्याण	55,47,26	1,21,87,33	4,69,13,36	1,29,18,57
0235, Social Security and Welfare				
इतर सामाजिक सेवा	78,18,68	1,76,37,12	1,77,57,60	1,86,95,35
0250 Other Social Services				
एकूण—(दोन)/ Total—(ii)...	12,10,83,81	23,70,47,55	22,59,42,48	26,28,85,99
(तीन) आर्थिक सेवा (iii) Economic Services—				
पीक संवर्धन	40,93,48	59,67,91	1,06,42,38	1,07,49,51
0401, Crop Husbandry				
पशुसंवर्धन	22,93,31	37,33,65	46,17,93	39,79,70
0403, Animal Husbandry				
दुग्धव्यवसाय विकास	2,65,81,17	4,48,71,35	4,60,57,02	4,75,63,82
0404, Dairy Development				
मत्स्यव्यवसाय	6,96,53	17,41,15	17,45,23	18,49,48
0405, Fisheries				
वनीकरण व वन्यजीवन	2,69,77,65	3,16,16,20	3,16,16,50	3,38,29,75
0406, Forestry and Wild Life				
अन्न साठवण व वखार	6,36,45	7,81,75	6,10,16	8,60,13
0408, Food Storage and Warehousing				
सहकार	66,64,72	1,23,21,82	1,23,21,82	1,30,61,57
0425, Co-Operation				
इतर कृषीविषयक कार्यक्रम	6,15,05	5,17,03	5,17,03	5,48,06
0435, Other Agricultural Programmes				

खर्चाची शीर्षे Heads of Expenditure	प्रत्यक्ष रकमा, २०११-२०१२ Actuals, 2011-2012	अर्थसंकल्प २०१२-२०१३ Budget Estimates, 2012-2013	सुधारलेले अंदाज, २०१२-२०१३ Revised Estimates, 2012-2013	अर्थसंकल्प २०१३-२०१४ Budget Estimates, 2013-2014
(एफ) कामगार व कामगार कल्याण— (f) Labour and Labour Welfare—				
कामगार व सेवायोजन 2230, Labour and Employment	7,20,66,78	8,03,50,64	7,98,33,66	8,53,89,49
एकूण—(एफ)/ Total—(f) ...	7,20,66,78	8,03,50,64	7,98,33,66	8,53,89,49
(जी) समाजकल्याण आणि पोषण आहार— (g) Social Welfare and Nutrition—				
सामाजिक सुरक्षा व कल्याण 2235, Social Security and Welfare	22,55,04,23	24,50,36,88	25,04,22,14	27,89,78,91
पोषण आहार 2236, Nutrition	22,86,09,40	26,64,95,51	26,23,67,07	27,95,82,99
नैसर्गिक आपत्तीच्या निवारणासाठी सहाय्य 2245, Relief on Account of Natural Calamities	19,99,93,42	5,53,06,39	27,73,67,72	22,63,46,37
एकूण—(जी)/ Total—(g) ...	65,41,07,05	56,68,38,78	79,01,56,93	78,49,08,27
(एच) इतर (h) Others—				
इतर सामाजिक सेवा 2250, Other Social Services	-76,10	2,31,59	2,26,68	2,41,20
सेक्रेटारिएट-सामाजिक सेवा 2251, Secretariat Social Services	68,85,91	85,49,09	91,10,48	1,19,96,19
एकूण—(एच)/ Total—(h) ...	68,09,81	87,80,68	93,37,16	1,22,37,39
एकूण—बी/ Total—B ...	5,48,12,20,97	6,20,06,84,63	6,58,29,33,68	7,19,69,75,50
सी. आर्थिक सेवा— C. Economic Services—				
(ए) कृषि व संलग्न कार्यक्रम— (a) Agriculture and Allied Activities—				
पीक संवर्धन 2401, Crop Husbandry	21,62,06,05	25,95,01,11	32,47,96,38	25,14,43,08
मृद व जलसंधारण 2402, Soil and Water Conservation	31,92,52	34,66,02	48,39,24	35,64,96
पशुसंवर्धन 2403, Animal Husbandry	6,20,88,56	8,26,92,53	7,91,99,01	9,10,49,89
दुग्धव्यवसाय विकास 2404, Dairy Development	5,36,70,30	5,47,89,60	6,17,34,43	5,63,79,43
मत्स्यव्यवसाय 2405, Fisheries	1,06,30,96	1,19,53,42	1,16,02,90	1,18,83,66
वनीकरण व वन्यजीवन 2406, Forestry and Wild Life	9,55,17,61	11,92,54,20	12,82,23,85	13,26,13,70
अन्न, साठवण व वखार 2408, Food, Storage and Warehousing	1,57,84,30	1,69,63,35	1,93,31,16	2,08,85,18
कृषिविषयक संशोधन व शिक्षण 2415, Agricultural Research and Education	6,84,65,43	6,35,32,53	7,18,02,27	6,82,32,52
सहकार 2425, Co-operation	8,56,99,25	7,12,30,25	7,78,11,90	8,04,30,04
इतर कृषी कार्यक्रम 2435, Other Agriculture Programme	32,66,09	1,06,06,00	64,84,80	90,08,88
एकूण—(ए)/ Total—(a) ...	61,45,21,07	69,39,89,01	78,58,25,94	72,54,91,34

महसूलाची शीर्ष Heads of Revenue	प्रत्यक्ष रकमा, २०११-२०१२ Actuals, 2011-2012	अर्थसंकल्प २०१२-२०१३ Budget Estimates, 2012-2013	सुधारलेले अंदाज, २०१२-२०१३ Revised Estimates, 2012-2013	अर्थसंकल्प २०१३-२०१४ Budget Estimates, 2013-2014
जमीन सुधारणा	39,52,42	36,88,12	38,98,12	37,40,58
0506, Land Reforms				
इतर ग्रामीण विकास कार्यक्रम	88,33,95	1,11,46,00	1,51,55,75	1,60,65,08
0515, Other Rural Development Programmes				
डोंगराळ प्रदेश	54,38	55,00	55,00	58,00
0551, Hill Areas				
मोठे पाटबंधारे	4,27,38,57	6,83,21,06	6,83,21,06	8,40,10,00
0700, Major and Medium Irrigation				
मध्यम पाटबंधारे	1,55,66,23	2,26,00,04	2,26,00,04	2,77,87,00
0701, Major and Medium Irrigation				
लहान पाटबंधारे	54,47,79	66,80,86	66,80,86	82,14,00
0702, Minor Irrigation				
वीज	7,25,00,68	7,80,09,58	6,88,80,00	7,80,00,00
0801, Power				
पेट्रोलियम	3,77
0802, Petroleum				
ऊर्जेची अपारंपारिक साधने	47,29	13,00	19,22	20,36
0810, Non-Conventional Sources of Energy				
ग्रामोद्योग व लघु उद्योग	4,61,90	3,97,52	3,98,00	4,21,89
0851, Village and Small Industries				
उद्योग	3,97,88	1,20,00	34,02,73	34,02,70
0852, Industries				
अलोहयुक्त खाणकाम व धातुशास्त्रीय उद्योग	20,45,46,84	24,05,70,60	21,13,16,55	26,32,82,28
0853, Non-ferrous Mining and Metallurgical Industries				
इतर उद्योग	10,01	13,51	5,65	5,65
0875, Other Industries				
भारतीय रेल्वे
1001, Indian Railways				
बंदरे व दीपगृहे
1051, Ports and Light Houses				
रस्ते व पूल	8,08,84	6,88,31	18,53,70	7,29,00
1054, Roads and Bridges				
मार्ग परिवहन
1055, Road Transport				
अंतरदेशीय जल वाहतूक
1056, Inland Water Transport				
पर्यटन	3,48,88
1452, Tourism				
इतर सर्वसाधारण आर्थिक सेवा	59,84,78	71,67,10	64,47,80	78,84,31
1475, Other General Economic Services				
एकूण—(तीन)/ Total—(iii)	43,02,62,57	54,10,21,56	51,71,62,55	60,60,62,87
एकूण—सी / Total—C	67,78,53,03	94,73,77,62	90,52,88,74	1,05,63,00,82
एकूण—बी / Total—B	81,67,69,94	1,08,86,17,27	1,10,69,07,15	1,19,93,66,23

खर्चाची शीर्षे Heads of Expenditure	प्रत्यक्ष रकमा, २०११-२०१२ Actuals, 2011-2012	अर्थसंकल्प २०१२-२०१३ Budget Estimates, 2012-2013	सुधारलेले अंदाज, २०१२-२०१३ Revised Estimates, 2012-2013	अर्थसंकल्प २०१३-२०१४ Budget Estimates, 2013-2014
(बी) ग्रामविकास— (b) Rural Development—				
ग्रामविकासासाठी विशेष कार्यक्रम ...	1,15,81,13	1,88,04,12	1,53,92,04	1,48,30,02
2501, Special Programmes for Rural Development				
ग्रामीण रोजगार ...	8,56,49,54	9,48,58,78	10,18,89,09	6,89,93,64
2505, Rural Employment				
जमीन सुधारणा ...				
2506, Land Reforms				
इतर ग्रामीण विकास कार्यक्रम ...	15,52,18,10	18,31,60,22	24,11,52,16	22,09,72,08
2515, Other Rural Development Programmes				
एकूण—(बी)/ Total—(b) ...	25,24,48,77	29,68,23,12	35,84,33,29	30,47,95,74
(सी) विशेष क्षेत्र कार्यक्रम-- (c) Special Areas Programmes				
डोंगराळ प्रदेश ...	43,86,33	44,28,38	43,85,03	44,51,03
2551, Hill Areas				
एकूण—(सी)/ Total—(c) ...	43,86,33	44,28,38	43,85,03	44,51,03
(डी) पाटबंधारे व पूर नियंत्रण— (d) Irrigation and Flood Control—				
मोठे व मध्यम पाटबंधारे ...	19,27,67,56	18,53,70,78	17,23,05,98	19,05,61,61
2701, Major and Medium Irrigation				
लहान पाटबंधारे ...	7,12,81,33	9,11,22,17	8,39,23,00	8,58,55,61
2702, Minor Irrigation				
लाभक्षेत्रविकास ...	21,67,49	25,12,58	23,15,47	27,51,55
2705, Command Areas Development				
पूर नियंत्रण व जलनिःसारण ...	38,35,27	70,80,38	59,14,79	45,52,43
2711, Flood Control and Drainage				
एकूण—(डी)/ Total—(d) ...	27,00,51,65	28,60,85,91	26,44,59,24	28,37,21,20
(इ) ऊर्जा— (e) Energy—				
वीज ...	54,20,20,90	36,09,18,25	55,50,81,92	42,87,19,60
2801, Power				
ऊर्जेची अपारंपारिक साधने ...	1,06,51,42	99,61,63	1,07,31,11	1,21,57,77
2810, Non-Conventional Sources of Energy				
एकूण—(इ)/ Total—(e) ...	55,26,72,32	37,08,79,88	56,58,13,03	44,08,77,37
(एफ) उद्योग व खनिजे— (f) Industry and Minerals—				
ग्रामोद्योग व लघुउद्योग ...	92,18,02	1,59,42,99	1,71,32,27	2,92,10,08
2851, Village and Small Industries				
उद्योग ...	24,40,66,16	15,02,47,05	25,11,85,69	25,24,29,97
2852, Industries				
अलोहयुक्त खाणकाम व धातुशास्त्रीय उद्योग ...	12,98,30	1,88,66,40	1,21,72,60	2,51,48,48
2853, Non-ferrous Mining and Metallurgical Industries				
एकूण—(फ)/ Total—(f) ...	25,45,82,48	18,50,56,44	28,04,90,56	30,67,88,53
(जी) वाहतूक— (g) Transport—				
भारतीय रेल्वे-धोरानिश्चिती, संचालन, संशोधन व इतर संकीर्ण संघटना ...	42,56,53	1,00,08,40	60,09,28	63,81,22
3001, Indian Railways—Policy formulation, Direction, Research and Other Miscellaneous Organisation.				
बंदरे व दीपगृहे ...	78,96,39	36,48,83	72,83,04	52,49,84
3051, Ports and Light Houses				

महसूलाची शीर्ष Heads of Revenue	प्रत्यक्ष रकमा, २०११-२०१२ Actuals, 2011-2012	अर्थसंकल्प २०१२-२०१३ Budget Estimates, 2012-2013	सुधारलेले अंदाज, २०१२-२०१३ Revised Estimates, 2012-2013	अर्थसंकल्प २०१३-२०१४ Budget Estimates, 2013-2014
सी. सहायक अनुदाने व अंशदाने— C. Grants-in-aid and Contributions—				
केंद्र सरकारकडून सहायक अनुदाने ... 1601, Grants-in-aid from Central Government	1,21,66,64,18	1,68,02,24,67	1,77,78,73,02	1,86,21,93,62
केंद्रीय उत्पादन शुल्कातील राज्यांचा हिस्सा ... 1603, States' Share of Union Excise Duties
साह्यकारी साहित्य व साधनसामग्री ... 1606, Aid Materials and Equipments
एकूण—सी / Total—C ...	1,21,66,64,18	1,68,02,24,67	1,77,78,73,02	1,86,21,93,62
एकूण—महसूली जमा / Total— Revenue Receipts...	12,12,86,14,39	13,67,11,70,19	14,46,22,69,53	15,59,86,94,83
खर्चापेक्षा जादा असलेला महसूल...

(रुपये हजारांत /Rs. in thousands)

खर्चाची शीर्षे Heads of Expenditure	प्रत्यक्ष रकमा, २०११-२०१२ Actuals, 2011-2012	अर्थसंकल्प २०१२-२०१३ Budget Estimates, 2012-2013	सुधारलेले अंदाज, २०१२-२०१३ Revised Estimates, 2012-2013	अर्थसंकल्प २०१३-२०१४ Budget Estimates, 2013-2014
नागरी विमान चालन	3,17,77,50	2,44,06,19	2,45,12,71	4,41,88,96
3053, Civil Aviation				
मार्ग व पूल	37,51,91,03	38,53,05,85	39,74,42,55	37,93,49,95
3054, Roads and Bridges				
मार्ग परिवहन	4,25,00	10,00	11,84,96	12,04,01
3055, Road Transport				
अंतर्देशीय जल परिवहन	3,77,64	3,77,00	7,73,00	3,37,84
3056, Inland Water Transport				
एकूण—(जी)/ Total—(g) ...	41,99,24,09	42,37,56,27	43,72,05,54	43,67,11,82
(आय) विज्ञान तंत्रशास्त्र व पर्यावरण—				
(i) Science, Technology and Environment—				
अवकाश संशोधन	34,10	47,21	38,00	37,48
3402, Space Research				
इतर वैज्ञानिक संशोधन	3,95,50	5,00,00	4,62,50	6,50,00
3425, Other Scientific Research				
पारिस्थितिकी व पर्यावरण	63,01,38	73,72,00	70,70,10	74,61,00
3435, Ecology and Environment				
एकूण—(आय)/ Total—(i) ...	67,30,98	79,19,21	75,70,60	81,48,48
(जे) सर्वसाधारण आर्थिक सेवा—				
(j) General Economic Services—				
सेक्रेटारिएट-आर्थिक सेवा	5,47,11,52	6,29,22,31	6,46,60,32	7,46,72,98
3451, Secretariat Economic Services				
पर्यटन	4,16,01,54	4,65,34,44	3,92,76,28	5,19,59,56
3452, Tourism				
जनगणना सर्वेक्षण व सांख्यिकी	1,21,09,69	1,11,99,93	1,23,27,18	1,56,42,58
3454, Census Surveys and Statistics				
नागरी पुरवठा				
3456, Civil Supplies				
इतर सर्वसाधारण आर्थिक सेवा	31,35,05	31,98,55	36,51,11	40,50,96
3475, Other General Economic Services				
एकूण—(जे)/ Total—(j) ...	11,15,57,80	12,38,55,23	11,99,14,89	14,63,26,08
एकूण—सी / Total—C ...	2,48,68,75,49	2,39,27,93,45	2,82,40,98,12	2,65,73,11,59
डी. सहायक अनुदाने व अंशदाने—				
D. Grants-in-aid and Contributions—				
स्थानिक संस्था व पंचायत राज्य संस्था यांना नुकसानभरपाईच्या व अभिहस्तांकित रकमा देणे.	10,80,66,66	10,67,17,83	14,89,89,17	15,69,62,55
3604, Compensation and Assignments to Local Bodies and Panchayati Raj Institutions.				
साह्यकारी साहित्य व साधनसामग्री	- 60,31,76
3606, Aid Materials and Equipments				
एकूण—डी / Total—D ...	10,20,34,90	10,67,17,83	14,89,89,17	15,69,62,55
एकूण—महसुली लेख्यांवरील खर्च Total—Expenditure on Revenue Account	12,35,54,19,30	13,65,59,21,36	14,45,96,18,49	15,58,02,56,56
महसुलापेक्षा जादा असलेला खर्च Excess Expenditure over Revenue	22,68,04,91	-1,52,48,83	-26,51,04	-1,84,38,27

III—Statement of Capital Expenditure Outside the Revenue Account

(रुपये हजारोंत /Rs. in thousands)

खर्चाची शीर्षे Heads of Expenditure	प्रत्यक्ष रकमा, २०११-२०१२ Actuals, 2011-2012	अर्थसंकल्प २०१२-२०१३ Budget Estimates, 2012-2013	सुधारलेले अंदाज, २०१२-२०१३ Revised Estimates, 2012-2013	अर्थसंकल्प २०१३-२०१४ Budget Estimates, 2013-2014
तीन. भांडवली जमा—				
III. CAPITAL RECEIPT—				
भांडवली जमा	4,55,82,84
4000, Miscellaneous Capital Receipts				
एकूण—भांडवली जमा / Total—Capital Receipts ...	4,55,82,84
तीन. भांडवली खर्च—				
III. CAPITAL EXPENDITURE—				
ए. सर्वसाधारण सेलांचा भांडवली लेखा—				
A. Capital Account of General Services—				
पोलीस यांवरील भांडवली खर्च	1,04,55,85	2,66,73,16	2,94,13,24	5,70,93,59
4055, Capital Outlay on Police				
लेखनसामग्री व मुद्रण यांवरील भांडवली खर्च... ..	3,60,00	4,37,00	3,49,60	2,50,00
4058, Capital Outlay on Stationery and Printing				
सार्वजनिक बांधकामावरील भांडवली खर्च... ..	4,19,34,24	6,42,59,59	6,12,96,06	7,48,39,85
4059, Capital Outlay on Public Works				
इतर प्रशासनिक सेवा यांवरील भांडवली खर्च... ..	2,68,40,44	3,12,56,75	2,51,78,75	2,94,83,00
4070, Capital Outlay on Other Administrative Services				
एकूण—ए / Total—A ...	7,95,90,53	12,26,26,50	11,62,37,65	16,16,66,44
बी. सामाजिक सेवांचा भांडवली लेखा—				
B. Capital Account of Social Services—				
(ए) शिक्षण, क्रीडा, कला व संस्कृती, यावरील भांडवली लेखा				
(a) Capital Account of Education, Sports, Art and Culture—				
शिक्षण, क्रीडा, कला व संस्कृती, यावरील भांडवली खर्च	1,54,82,32	1,63,19,43	1,80,67,97	2,37,46,95
4202, Capital Outlay on Education, Sports, Art and Culture				
एकूण—(ए) / Total—(a) ...	1,54,82,32	1,63,19,43	1,80,67,97	2,37,46,95
(बी) आरोग्य व कुटुंब कल्याण यावरील भांडवली लेखा				
(b) Capital Account of Health and Family Welfare—				
वैद्यकीय सेवा व सार्वजनिक आरोग्य यांवरील भांडवली खर्च... ..	4,05,05,58	5,03,85,76	5,14,84,21	8,09,47,42
4210, Capital Outlay on Medical and Public Health				
कुटुंब कल्याण यावरील भांडवली खर्च				
4211, Capital Outlay on Family Welfare				
एकूण—(बी) / Total—(b) ...	4,05,05,58	5,03,85,76	5,14,84,21	8,09,47,42
(सी) पाणीपुरवठा, स्वच्छता, गृहनिर्माण व नगरविकास यावरील भांडवली लेखा				
(c) Capital Account of Water Supply, Sanitation, Housing and Urban Development—				
पाणीपुरवठा व स्वच्छता यांवरील भांडवली खर्च	3,61,81,57	1,55,17,13	1,60,06,24	82,60,45
4215, Capital Outlay on Water Supply and Sanitation				
गृहनिर्माणावरील भांडवली खर्च	47,33,02	76,05,30	64,19,77	83,46,16
4216, Capital Outlay on Housing				
नगरविकासावरील भांडवली खर्च	40,03,97	33,05,32	1,76,03,23	6,16
4217, Capital Outlay on Urban Development				
एकूण—(सी) / Total—(c) ...	4,49,18,56	2,64,27,75	4,00,29,24	1,66,12,77
(डी) माहिती व ध्वनी प्रसारण यावरील भांडवली लेखा				
(d) Capital Account of Information and Broadcasting				
माहिती व प्रसिद्धी यांवरील भांडवली खर्च ..				
4220, Capital Outlay on Information and Publicity				
एकूण—(डी) / Total—(d)

III—Statement of Capital Expenditure Outside the Revenue Account

(रुपये हजारोंत /Rs. in thousands)

खर्चाची शीर्षे Heads of Expenditure	प्रत्यक्ष रकमा, २०११-२०१२ Actuals, 2011-2012	अर्थसंकल्प २०१२-२०१३ Budget Estimates, 2012-2013	सुधारलेले अंदाज, २०१२-२०१३ Revised Estimates, 2012-2013	अर्थसंकल्प २०१३-२०१४ Budget Estimates, 2013-2014
(इ) अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, इतर मागासवर्गीय व अल्पसंख्याक यांचे कल्याण यावरील भांडवली लेखा (e) Capital Account of Welfare of Scheduled Castes, Scheduled Tribes, Other Backward Classes and Minorities. अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, इतर मागासवर्गीय व अल्पसंख्याक यांचे कल्याण यावरील भांडवली खर्च 4225, Capital Outlay on Welfare of Scheduled Castes, Scheduled Tribes, Other Backward Classes and Minorities.	8,77,75,16	18,53,08,21	10,04,23,57	14,56,93,24
एकूण—(इ) / Total—(e) ...	8,77,75,16	18,53,08,21	10,04,23,57	14,56,93,24
(जी) समाजकल्याण व पोषण आहार यावरील भांडवली लेखा (g) Capital Account of Social Welfare and Nutrition— सामाजिक सुरक्षा व कल्याण यावरील भांडवली खर्च ... 4235, Capital Outlay on Social Security and Welfare पोषणआहार यावरील भांडवली खर्च ... 4236, Capital Outlay on Nutrition	15,16,72 65,85,60	27,77,15 75,00,00	47,16,35 60,00,00	40,85,15 75,00,00
एकूण—(जी) / Total—(g) ...	81,02,32	1,02,77,15	1,07,16,35	1,15,85,15
(एच) इतर—भांडवली लेखा (h) Capital Account of —Others इतर सामाजिक सेवा यावरील भांडवली खर्च... 4250, Capital Outlay on Other Social Services	1,29,11,42	2,56,20,86	2,06,40,84	1,83,36,69
एकूण—(एच) / Total—(h) ...	1,29,11,42	2,56,20,86	2,06,40,84	1,83,36,69
एकूण—बी / Total—B ...	20,96,95,36	31,43,39,16	24,13,62,18	29,69,22,22
सी. आर्थिक सेवांचा भांडवली लेखा C. Capital Account of Economic Services—				
(ए) कृषि व संलग्न कार्यक्रम यावरील भांडवली लेखा— (a) Capital Account of Agriculture and Allied Activities—				
पीकसंवर्धनावरील भांडवली खर्च ... 4401, Capital Outlay on Crop Husbandry	-2,45
मृद व जलसंधारण यावरील भांडवली खर्च... 4402, Capital Outlay on Soil and Water Conservation	6,22,24,99	7,91,57,30	8,99,73,20	9,79,65,50
पशुसंवर्धनावरील भांडवली खर्च ... 4403, Capital Outlay on Animal Husbandry	29,55,85	53,57,34	46,76,99	54,41,17
दुग्धव्यवसाय विकासावरील भांडवली खर्च ... 4404, Capital Outlay on Dairy Development	2,96
मत्स्यव्यवसायावरील भांडवली खर्च ... 4405, Capital Outlay on Fisheries	36,32,54	89,65,15	87,66,96	72,61,82
वनीकरण व वन्यजीवन यावरील भांडवली खर्च ... 4406, Capital Outlay on Forestry and Wild Life	80,13,81	1,09,81,57	1,10,96,94	1,12,58,79
अन्न, साठवण, व वखार यावरील भांडवली खर्च ... 4408, Capital Outlay on Food, Storage and Warehousing	3,54,64,13	3,42,97,27	3,77,97,25	3,74,00,00
कृषिविषयक संशोधन व शिक्षण यावरील भांडवली खर्च ... 4415, Capital Outlay on Agricultural Research and Education	6,13,90	4,81,00	14,90,84	9,78,16
सहकारावरील भांडवली खर्च ... 4425, Capital Outlay on Co-operation	1,05,74,83	1,47,40,07	1,87,62,91	1,00,88,58
इतर कृषिविषयक कार्यक्रम यावरील भांडवली खर्च ... 4435, Capital Outlay on Other Agricultural Programme	75,00	15,00,00	12,00,00	5,00,00
एकूण—(ए)/ Total—(a) ...	12,35,55,56	15,54,79,70	17,37,65,09	17,08,94,02
(बी) ग्रामविकास— (b) Rural Development—				
4515, Other Rural Development Programmes ...	8,70,62,03	29,34,51,30	9,03,72,65	34,50,21,99
एकूण—(बी)/ Total—(b) ...	8,70,62,03	29,34,51,30	9,03,72,65	34,50,21,99
(सी) विशेष क्षेत्र कार्यक्रम— (c) Special Areas Programmes—				
डोंगराळ प्रदेश ... 4551, Hill Areas	72,95,51	85,50,00	68,40,00	90,50,00
एकूण—(सी)/ Total—(c) ...	72,95,51	85,50,00	68,40,00	90,50,00

III—Statement of Capital Expenditure Outside the Revenue Account

(रुपये हजारोंत /Rs. in thousands)

खर्चाची शीर्षे Heads of Expenditure	प्रत्यक्ष रकमा, २०११-२०१२ Actuals, 2011-2012	अर्थसंकल्प २०१२-२०१३ Budget Estimates, 2012-2013	सुधारलेले अंदाज, २०१२-२०१३ Revised Estimates, 2012-2013	अर्थसंकल्प २०१३-२०१४ Budget Estimates, 2013-2014
(डी) पाटबंधारे व पूर नियंत्रण यांचा भांडवली लेखा (d) Capital Account of Irrigation and Flood Control—				
मोठे व मध्यम पाटबंधारे यांवरील भांडवली खर्च...	72,66,10,15	68,49,79,03	61,65,33,19	69,87,63,08
4701, Capital Outlay on Major and Medium Irrigation				
लहान पाटबंधारे-यांवरील भांडवली खर्च ...	7,38,09,74	12,63,28,79	10,15,02,96	14,04,13,47
4702, Capital Outlay on Minor Irrigation				
पूर नियंत्रण प्रकल्पावरील भांडवली खर्च ...	26,94,55	45,68,79	38,76,56	37,76,55
4711, Capital Outlay on Flood Control Projects				
एकूण—(डी)/ Total—(d) ...	80,31,14,44	81,58,76,61	72,19,12,71	84,29,53,10
(इ) ऊर्जावरील भांडवली लेखा (e) Capital Account of Energy—				
वीज प्रकल्पावरील भांडवली खर्च ...	18,61,98,11	21,48,03,59	22,93,56,52	24,61,71,82
4801, Capital Outlay on Power Projects				
एकूण—(इ)/ Total—(e) ...	18,61,98,11	21,48,03,59	22,93,56,52	24,61,71,82
(एफ) उद्योग व खनिजे यांवरील भांडवली लेखा— (f) Capital Account of Industry and Minerals—				
ग्रामोद्योग व लघुउद्योग यांवरील भांडवली खर्च...	4,85,38	4,66,65	3,75,71	3,61,36
4851, Capital Outlay on Village and Small Industries				
अलोहयुक्त खानकाम व धातुशास्त्रीय उद्योग यांवरील भांडवली खर्च
4853, Capital Outlay on Non-ferrous Mining and Metallurgical Industries.				
ग्राहकोपयोगी वस्तू उद्योगांवरील भांडवली खर्च ...				
4860, Capital Outlay on Consumer Industries				
उद्योग व खनिजे यांवरील इतर भांडवली खर्च ...				
4885, Other Capital Outlay on Industries and Minerals				
एकूण—(एफ)/ Total—(f) ...	4,85,38	4,66,65	3,75,71	3,61,36
(जी) वाहतुकीवरील भांडवली लेखा— (g) Capital Account of Transport—				
बंदरे व दीपगृहे यांवरील भांडवली खर्च ...				
5051, Capital Outlay on Ports and Light Houses				
नागरी विमानचालनावरील भांडवली खर्च...	4,27,00
5053, Capital Outlay on Civil Aviation				
रस्ते व पूल यांवरील भांडवली खर्च ...	27,59,27,30	30,90,52,65	28,65,73,71	27,84,64,42
5054, Capital Outlay on Roads and Bridges				
मार्ग परिवहन यांवरील भांडवली खर्च ...	49,33,52	..	2,62,02,00	2,92,38,00
5055, Capital Outlay on Road Transport				
अंतर्देशीय जल परिवहनावरील भांडवली खर्च...				
5056, Capital Outlay on Inland Water Transport				
इतर परिवहन सेवा यांवरील भांडवली खर्च...				
5075, Capital Outlay on Other Transport Services				
एकूण—(जी)/ Total—(g) ...	28,12,87,82	30,90,52,65	31,27,75,71	30,77,02,42
(आय) विज्ञान, तंत्रशास्त्र व पर्यावरण यांवरील भांडवली लेखा (i) Capital Account of Science, Technology and Environment—				
अवकाश संशोधन यांवरील भांडवली खर्च ...				
5402 Capital Outlay on Space Research				
एकूण—(आय)/ Total—(i)
(जे) सर्वसाधारण आर्थिक सेवांचा भांडवली लेखा (j) Capital Account of General Economic Services				
पर्यटनावरील भांडवली खर्च	50,00	72,23
5452, Capital Outlay on Tourism				
सर्वसाधारण वित्तीय व व्यापारी संस्थांमधील गुंतवणूक ...	93,13,20	93,13,20	91,13,20	80,31,65
5465, Investments in General Financial and Tradings Institutions				
इतर सर्वसाधारण आर्थिक सेवांवरील भांडवली खर्च ...	3,56,02	4,46,11	3,55,26	2,66,21
5475, Capital Outlay on Other General Economic Services				
एकूण—(जे)/ Total—(j) ...	96,69,22	97,59,31	95,18,46	83,70,09
एकूण—सी/ Total—C ...	1,49,86,68,07	1,80,74,39,81	1,54,49,16,85	1,93,05,24,80
एकूण—भांडवली लेखावरील खर्च ...	1,78,79,53,96	2,24,44,05,47	1,90,25,16,68	2,38,91,13,46
Total—Expenditure on Capital Account				

चार आणि पाच—ऋण व ठेवींच्या शीर्षाखालील जमा व संवितरित रकमांची विवरणपत्रके
**IV AND V—STATEMENTS OF RECEIPTS AND DISBURSEMENTS
UNDER DEBT AND DEPOSIT HEADS**

चार—ऋण व ठेवींच्या शीर्षाखालील जमा रकमांचे विवरणपत्र
IV—Statement of Receipt under Debt and Deposit Heads

(रुपये हजारोंत /Rs. in thousands)

जमेची शीर्षे Heads of Receipts	प्रत्यक्ष रकमा, २०११-२०१२ Actuals, 2011-2012	अर्थसंकल्प २०१२-२०१३ Budget Estimates, 2012-2013	सुधारलेले अंदाज, २०१२-२०१३ Revised Estimates, 2012-2013	अर्थसंकल्प २०१३-२०१४ Budget Estimates, 2013-2014
ई. सरकारी ऋण— E. Public Debt—				
राज्य शासनाचे देशांतर्गत ऋण ...	2,41,46,18,97	2,37,61,64,00	2,02,47,22,00	2,80,13,09,00
6003, Internal Debt of the State Government				
केंद्र सरकारकडून कर्जे व आगाऊ रकमा ...	3,06,36,97	30,19,84,01	14,86,79,11	27,55,72,40
6004, Loans and Advances from the Central Government				
एकूण—ई / Total—E ...	2,44,52,55,94	2,67,81,48,01	2,17,34,01,11	3,07,68,81,40
एफ. कर्जे व आगाऊ रकमा— F. Loans and Advances—				
शिक्षण, क्रीडा, कला व संस्कृती यांसाठी कर्जे...	-38,19,97	17,38,96	3,97,31	4,21,15
6202, Loans for Education, Sports, Art and Culture				
वैद्यकीय सेवा व सार्वजनिक आरोग्य यांसाठी कर्जे
6210, Loans for Medical and Public Health				
कुटुंब कल्याणासाठी कर्जे ...	12,82
6211, Loans for Family Welfare				
पाणीपुरवठा व स्वच्छता यांसाठी कर्जे ...	49,73,28	47,37,78	46,39,43	43,94,49
6215, Loans for Water Supply and Sanitation				
गृहनिर्माणासाठी कर्जे ...	84,06,98	94,02,14	94,02,14	99,66,17
6216, Loans for Housing				
नगरविकासासाठी कर्जे ...	14,52,69	8,08,27	8,34,00	8,62,00
6217, Loans for Urban Development				
अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, इतर मागासवर्गीय व अल्पसंख्याक यांचे कल्याणासाठी कर्जे	38,17	18,30	44,46	19,21
6225, Loans for Welfare of Scheduled Castes, Scheduled Tribes, Other Backward Classes and Minorities.				
सामाजिक सुरक्षा व कल्याण यांसाठी कर्जे...	1,94
6235, Loans for Social Security and Welfare				
नैसर्गिक आपत्तीच्या निवारणासाठी कर्जे ...	22,76	2,52,50	2,52,50	2,52,50
6245, Loans for relief on Account of Natural Calamities				
इतर सामाजिक सेवांसाठी कर्जे ...	4,00,02	5,62,20	2,53,39	4,82,85
6250, Loans for Other Social Services				
पीक संवर्धनासाठी कर्जे ...	1,37	4,31	6,88	7,34
6401, Loans for Crop Husbandry				
मृद व जलसंधारण यांसाठी कर्जे ...	26,77	28,53	28,53	30,24
6402, Loans for Soil and Water Conservation				
पशु संवर्धनासाठी कर्जे ...	52,51	61,40	63,17	68,18
6403, Loans for Animal Husbandry				
दुग्धव्यवसाय विकासासाठी कर्जे
6404, Loans for Dairy Development				
मत्स्यव्यवसायासाठी कर्जे ...	11,51,16	45,17,56	14,78,02	45,13,60
6405, Loans for Fisheries				
वनीकरण व वन्य जीवन यांसाठी कर्जे ...	-1,21,22,10	..	20,00,00	20,00,00
6406, Loans for Forestry and Wild Life				
अन्न, साठवण व वखार यांसाठी कर्जे
6408, Loans for Food Storage and Warehousing				
कृषिविषयक वित्तीय संस्थांना कर्जे ...	-4
6416, Loans to Agricultural Financial Institutions				
सहकारासाठी कर्जे ...	1,46,91,08	1,22,56,75	1,23,14,55	1,28,57,12
6425, Loans for Co-operation				
इतर कृषिविषयक कार्यक्रमांसाठी कर्जे	15,37	15,37	16,74
6435, Loans for Other Agricultural Programmes				
ग्रामीण रोजगारांसाठी कर्जे
6505, Loans for Rural Employment				
जमीन सुधारणांसाठी कर्जे	18	..
6506, Loans for Land Reforms				
इतर ग्रामीण विकास कार्यक्रमांसाठी कर्जे...	53	54	66	70
6515, Loans for Other Rural Development Programmes				

V—Statement of Disbursements under Debt and Deposit Heads

(रुपये हजारोंत /Rs. in thousands)

खर्चाची शीर्षे Heads of Expenditure	प्रत्यक्ष रकमा, २०११-२०१२ Actuals, 2011-2012	अर्थसंकल्प २०१२-२०१३ Budget Estimates, 2012-2013	सुधारलेले अंदाज, २०१२-२०१३ Revised Estimates, 2012-2013	अर्थसंकल्प २०१३-२०१४ Budget Estimates, 2013-2014
ई. सरकारी ऋण—				
E. Public Debt—				
राज्य शासनाचे देशांतर्गत ऋण ...	58,37,92,24	89,80,67,97	63,53,14,81	1,24,73,35,01
6003, Internal Debt of the State Government				
केंद्र सरकारकडून कर्जे व आगाऊ रकमा ...	6,20,43,02	6,17,24,39	6,17,24,39	6,61,68,72
6004, Loans and Advances from the Central Government				
एकूण—ई / Total—E ...	64,58,35,26	95,97,92,36	69,70,39,20	1,31,35,03,73
एफ. कर्जे व आगाऊ रकमा—				
F. Loans and Advances—				
शिक्षण, क्रीडा, कला व संस्कृती यांसाठी कर्जे...				
6202, Loans for Education, Sports, Art and Culture				
कुटुंब कल्याणासाठी कर्जे ...				
6211, Loans for Family Welfare				
पाणीपुरवठा व स्वच्छता यांसाठी कर्जे...	6,13,25	5,80,09	5,80,09	5,44,72
6215, Loans for Water Supply and Sanitation				
गृहनिर्माणासाठी कर्जे ...	55,84	55,00	55,00	66,33
6216, Loans for Housing				
नगरविकासासाठी कर्जे ...	1,24,49,57	1,13,62,91	90,97,43	43,34,92
6217, Loans for Urban Development				
अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, इतर मागासवर्गीय व अल्पसंख्याक यांचे कल्याणासाठी कर्जे	19,38	85,95,43	1,04,76,35	1,01,40,33
6225, Loans for Welfare of Scheduled Castes, Scheduled Tribes, Other Backward Classes and Minorities.				
सामाजिक सुरक्षा व कल्याण यांसाठी कर्जे...				
6235, Loans for Social Security and Welfare				
नैसर्गिक आपत्तीच्या निवारणासाठी कर्जे	25,00	..	25
6245, Loans for relief on Account of Natural Calamities				
इतर सामाजिक सेवांसाठी कर्जे ...	11,74,38	13,13,70	13,59,81	13,72,46
6250, Loans for Other Social Services				
पीक संवर्धनासाठी कर्जे ...	18,34,11	4,64,00	4,59,00	4,51,00
6401, Loans for Crop Husbandry				
मृद व जलसंधारण यांसाठी कर्जे ...				
6402, Loans for Soil and Water Conservation				
पशु संवर्धनासाठी कर्जे ...				
6403, Loans for Animal Husbandry				
दुग्धव्यवसाय विकासासाठी कर्जे ...				
6404, Loans for Dairy Development				
मत्स्यव्यवसायासाठी कर्जे ...	27,11,65	32,08,00	25,66,40	32,50,00
6405, Loans for Fisheries				
वनीकरण व वन्य जीवन यांसाठी कर्जे ...				
6406, Loans for Forestry and Wild Life				
सहकारासाठी कर्जे ...	1,98,47,53	1,07,48,40	2,52,03,71	1,26,00,50
6425, Loans for Co-operation				
इतर ग्रामीण विकास कार्यक्रमांसाठी कर्जे ...				
6515, Loans for Other Rural Development Programmes				
मोठे व मध्यम पाटबंधारेसाठी कर्जे ...				
6701, Loans for Major and Medium Irrigation				

चार—ऋण व ठेवींच्या शीर्षाखालील जमा रकमांचे विवरणपत्र
IV—Statement of Receipt under Debt and Deposit Heads

(रुपये हजारांत /Rs. in thousands)

जमेची शीर्षे Heads of Receipts	प्रत्यक्ष रकमा, २०११-२०१२ Actuals, 2011-2012	अर्थसंकल्प २०१२-२०१३ Budget Estimates, 2012-2013	सुधारलेले अंदाज, २०१२-२०१३ Revised Estimates, 2012-2013	अर्थसंकल्प २०१३-२०१४ Budget Estimates, 2013-2014
लहान पाटबंधारे यांसाठी कर्जे	53	86	86	86
6702, Loans for Minor Irrigation				
लाभक्षेत्र विकास प्राधिकरणासाठी कर्जे
6705, Loans for Command Area Development				
वीज प्रकल्पांसाठी कर्जे	1,83,19,73	1,02,63,00	2,61,13,75	1,86,68,71
6801, Loans for Power Projects				
ग्रामोद्योग व लघु उद्योग यांसाठी कर्जे	3,47,65	2,38,09	1,58,77	2,83,06
6851, Loans for Village and Small Industries				
ग्राहकोपयोगी उद्योगांसाठी कर्जे
6860, Loans for Consumer Industries				
उद्योग व खनिजे यांसाठी इतर कर्जे	5,84,64	7,55,00	4,85,30	8,41,06
6885, Other Loans to Industries and Minerals				
मार्ग परिवहनासाठी कर्जे
7055, Loans for Road Transport				
पर्यटनासाठी कर्जे
7452, Loans for Tourism				
इतर सर्वसाधारण आर्थिक सेवांसाठी कर्जे	4,98	2,53,46	2,53,46	2,65,53
7475, Loans for Other General Economic Services				
शासकीय कर्मचाऱ्यांसाठी कर्जे इ.	2,13,26,30	2,55,16,60	2,31,20,79	2,67,41,27
7610, Loans to Government Servants etc.				
संकीर्ण कर्जे	20,40,49
7615, Miscellaneous Loans				
एकूण—(एफ) / Total—F	5,58,73,80	7,34,72,11	8,18,63,52	8,26,92,78
जी. आंतरराज्यीय तडजोड—				
G. Interstate Settlement—				
आंतरराज्यीय तडजोड
7810, Inter-state Settlement				
एकूण—जी—आंतरराज्यीय तडजोड / Total—G—Inter-state Settlement
एकूण—ऋण शीर्षे Total—Debt Heads ...	2,50,11,29,74	2,75,16,20,12	2,25,52,64,63	3,15,95,74,18
एच. आकस्मिकता निधीकडे हस्तांतरण—				
H. Transfer to the Contingency Fund—				
आकस्मिकता निधीकडे विनियोजन	10,00,00,00
7999, Appropriation to the Contingency Fund				
एकूण—एच—आकस्मिकता निधीकडे हस्तांतरण	10,00,00,00
Total—H—Transfer to the Contingency Fund ...				
एकूण—एक—एकत्रित निधी/(Total—I—Consolidated Fund ...	14,77,53,26,97	16,42,27,90,31	16,71,75,34,16	18,75,82,69,01

V—Statement of Disbursements under Debt and Deposit Heads

(रुपये हजारांत /Rs. in thousands)

खर्चाची शिर्षे Heads of Expenditure	प्रत्यक्ष रकमा, २०११-२०१२ Actuals, 2011-2012	अर्थसंकल्प २०१२-२०१३ Budget Estimates, 2012-2013	सुधारलेले अंदाज, २०१२-२०१३ Revised Estimates, 2012-2013	अर्थसंकल्प २०१३-२०१४ Budget Estimates, 2013-2014
लहान पाटबंधारे यांसाठी कर्जे				
6702, Loans for Minor Irrigation				
पूर्णनियंत्रण प्रकल्पासाठी कर्जे	8,26,00	15,00,00	12,00,00	10,00,00
6711, Loans for Flood Control Projects				
वीज प्रकल्पांसाठी कर्जे	1,87,62,16	3,59,19,19	1,84,61,85	4,68,77,32
6801, Loans for Power Projects				
ग्रामोद्योग व लघु उद्योग यांसाठी कर्जे	5,55,15	3,29,38	2,68,43	3,44,76
6851, Loans for Village and Small Industries				
ग्राहकोपयोगी उद्योगांसाठी कर्जे				
6860, Loans for Consumer Industries				
उद्योग व खनिजे यांसाठी इतर कर्जे	35,62,00
6885, Other Loans to Industries and Minerals				
मार्ग परिवहनासाठी कर्जे				
7055, Loans for Road Transport				
इतर परिवहन सेवा यांसाठी कर्जे				
7075, Loans for Other Transport Services				
इतर सर्वसाधारण आर्थिक सेवांसाठी कर्जे	3,79,02,00	3,79,02,00	..
7475, Loans for Other General Economic Services				
शासकीय कर्मचाऱ्यांसाठी कर्जे इ.	2,12,17,31	3,88,84,37	3,50,82,42	4,28,49,46
7610, Loans to Government Servants etc.				
संकीर्ण कर्जे				
7615, Miscellaneous Loans				
एकूण—एफ / Total—F...	8,36,28,33	15,08,87,47	14,27,12,49	12,38,32,05
जी. आंतरराज्यीय तडजोड—				
G. Inter-state Settlement—				
आंतरराज्यीय तडजोड	7	7	7
7810, Inter-state Settlement				
एकूण—जी—आंतरराज्यीय तडजोड / Total—G—Inter-state Settlement	7	7	7
एकूण—ऋण शीर्ष... ..	72,94,63,59	1,11,06,79,90	83,97,51,76	1,43,73,35,85
Total—Debt Heads ...				
एच. आकस्मिकता निधीकडे हस्तांतरण—				
H. Transfer to the Contingency Fund—				
आकस्मिकता निधीकडे विनियोजन	5,00,00,00
7999, Appropriation to the Contingency Fund				
एकूण—एच—आकस्मिकता निधीकडे हस्तांतरण...	5,00,00,00
Total—H—Transfer to the Contingency Fund ...				
एकूण—एक—एकत्रित निधी/Total—I—Consolidated Fund ...	14,92,28,36,85	17,01,10,06,73	17,20,18,86,93	19,40,67,05,87

चार—ऋण व ठेवींच्या शीर्षाखालील जमा रकमांचे विवरणपत्र
IV—Statement of Receipt under Debt and Deposit Heads

(रुपये हजारांत /Rs. in thousands)

जमेची शीर्षे Receipts	प्रत्यक्ष रकमा, २०११-२०१२ Actuals, 2011-2012	अर्थसंकल्प २०१२-२०१३ Budget Estimates, 2012-2013	सुधारलेले अंदाज, २०१२-२०१३ Revised Estimates, 2012-2013	अर्थसंकल्प २०१३-२०१४ Budget Estimates, 2013-2014
भाग दोन—आकस्मिकता निधी				
PART II—CONTINGENCY FUND				
आकस्मिकता निधी 8000, Contingency Fund	5,11,20,10
एकूण—दोन—आकस्मिकता निधी / Total—II—Contingency Fund ...	5,11,20,10
भाग दोन—आकस्मिकता निधी				
PART III—PUBLIC ACCOUNT				
आय. अल्पबचत, भविष्यनिर्वाह निधी, इत्यादी—				
I. Small Savings, Provident Funds, etc.—				
(बी) भविष्यनिर्वाह निधी—				
(b) Provident Funds—				
राज्य भविष्यनिर्वाह निधी 8009, State Provident Funds	40,91,68,83	49,77,86,03	47,22,60,37	50,92,94,49
एकूण—(बी) / Total—(b) ...	40,91,68,83	49,77,86,03	47,22,60,37	50,92,94,49
(सी) इतर लेखा—				
(c) Other Accounts—				
विमा व निवृत्तीवेतन निधी 8011, Insurance and Pension Funds	3,57,34,24	4,98,55,76	4,68,49,61	5,09,78,41
एकूण—(सी) / Total—(c) ...	3,57,34,24	4,98,55,76	4,68,49,61	5,09,78,41
एकूण—आय / Total—I ...	44,49,03,07	54,76,41,79	51,91,09,98	56,02,72,90

पाच—ऋण व ठेवींच्या शीर्षाखालील संवितरित रकमांचे विवरणपत्र
V—Statement of Disbursements under Debt and Deposit Heads

59

(रुपये हजारांत /Rs. in thousands)

खर्चाची शीर्षे Disbursements	प्रत्यक्ष रकमा, २०११-२०१२ Actuals, 2011-2012	अर्थसंकल्प २०१२-२०१३ Budget Estimates, 2012-2013	सुधारलेले अंदाज, २०१२-२०१३ Revised Estimates, 2012-2013	अर्थसंकल्प २०१३-२०१४ Budget Estimates, 2013-2014
भाग दोन—आकस्मिकता निधी				
PART II—CONTINGENCY FUND				
आकस्मिकता निधी 8000, Contingency Fund	10,00,00,00
एकूण—दोन—आकस्मिकता निधी / Total—II—Contingency Fund ...	10,00,00,00
भाग तीन—लोक लेखा				
PART III—PUBLIC ACCOUNT				
आय. अल्पबचत, भविष्यनिर्वाह निधी, इत्यादी—				
I. Small Savings, Provident Funds, etc.—				
(बी) भविष्यनिर्वाह निधी—				
(b) Provident Funds—				
राज्य भविष्यनिर्वाह निधी 8009, State Provident Funds	20,42,90,62	14,92,30,57	23,84,80,67	25,04,04,69
एकूण—(बी) / Total—(b) ...	20,42,90,62	14,92,30,57	23,84,80,67	25,04,04,69
(सी) इतर लेखा—				
(c) Other Accounts—				
विमा व निवृत्तिवेतन निधी 8011, Insurance and Pension Funds	1,45,74,88	2,25,83,86	2,44,00,48	2,46,54,66
एकूण—(सी) / Total—(c) ...	1,45,74,88	2,25,83,86	2,44,00,48	2,46,54,66
एकूण—आय / Total—I ...	21,88,65,50	17,18,14,43	26,28,81,15	27,50,59,35

चार—ऋण व ठेवींच्या शीर्षाखालील जमा रकमांचे विवरणपत्र
IV—Statement of Receipt under Debt and Deposit Heads

(रुपये हजारांत /Rs. in thousands)

जमेची शीर्षे Receipts	प्रत्यक्ष रकमा, २०११-२०१२ Actuals, 2011-2012	अर्थसंकल्प २०१२-२०१३ Budget Estimates, 2012-2013	सुधारलेले अंदाज, २०१२-२०१३ Revised Estimates, 2012-2013	अर्थसंकल्प २०१३-२०१४ Budget Estimates, 2013-2014
जे. राखीव निधी— J. Reserve Funds—				
(ए) व्याजी राखीव निधी— (a) Reserve Funds Bearing Interest—				
घसारा नवीकरण निधी 33,35	5,00	5,00	5,00	
8115, Depreciation Renewal Funds				
सर्वसाधारण व इतर राखीव निधी 7,71,05,66	1,42,40,18	1,59,12,63	16,69,25,80	
8121, General and Other Reserve Funds				
एकूण—(ए) / Total—(a) ...	7,71,39,01	1,42,45,18	1,59,17,63	16,69,30,80
(बी) बिनव्याजी राखीव निधी— (b) Reserve Funds not BearinG Interest—				
कर्जनिवारण निधी 17,98,79,23	12,44,00,00	12,44,00,00	15,92,00,00	
8222, Sinking Funds				
दुष्काळ निवारण निधी	
8223, Famine Relief Fund				
राज्य मार्ग व पूल निधी	
8225, State Roads and Bridges Fund				
घसारा/नवीकरण राखीव निधी	
8226, Depreciation / Renewal Reserve Funds				
विकास व कल्याण निधी 4,82,33,06	6,06,88,51	4,73,16,21	6,68,75,11	
8229, Development and Welfare Funds				
सर्वसाधारण व इतर राखीव निधी	3,66,05,00	13,88,72,00	
8235, General and Other Reserve Funds				
एकूण—(बी) / Total—(b) ...	22,81,12,29	22,16,93,51	31,05,88,21	22,60,75,11
एकूण—जे / Total—J ...	30,52,51,30	23,59,38,69	32,65,05,84	39,30,05,91
के. ठेवी व आगाऊ रकमा— K. Deposits and Advances—				
(ए) व्याजी ठेवी— (a) Deposits Bearing Interest—				
नागरी ठेवी 49,09,79,49	62,92,11,85	58,30,67,40	59,04,04,10	
8336, Civil Deposits				
स्थानिक निधीच्या ठेवी	1,00	..	
8338, Deposits of Local Fund				
इतर ठेवी 7,67,37,57	7,35,03,84	8,93,03,84	4,79,89,64	
8342, Other Deposits				
एकूण—(ए) / Total—(a) ...	56,77,17,06	70,27,16,69	67,23,71,24	63,83,94,74
(बी) बिनव्याजी ठेवी— (b) Deposits not Bearing Interest—				
नागरी ठेवी 1,95,17,15,24	1,29,69,02,00	1,90,05,39,00	1,81,22,98,10	
8443, Civil Deposits				
स्थानिक निधीच्या ठेवी	10,20	..	
8448, Deposits of Local Funds				
इतर ठेवी	3,00,00,00	2,77,00,00	
8449, Other Deposits				
एकूण—(बी) / Total—(b) ...	1,95,17,15,24	1,32,69,12,20	1,92,82,39,00	1,81,97,98,40
(सी) आगाऊ रकमा— (c) Advances—				
नागरी आगाऊ रकमा 3,49,95,12	2,00,01,60	3,00,06,00	3,00,04,60	
8550, Civil Advances				
एकूण—(सी) / Total—(c) ...	3,49,95,12	2,00,01,60	3,00,06,00	3,00,04,60
एकूण—के / Total—K ...	2,55,44,27,42	2,04,96,30,49	2,63,06,16,24	2,48,81,97,74

V—Statement of Disbursements under Debt and Deposit Heads

(रुपये हजारांत /Rs. in thousands)

खर्चाची शीर्षे Disbursements	प्रत्यक्ष रकमा, २०११-२०१२ Actuals, 2011-2012	अर्थसंकल्प २०१२-२०१३ Budget Estimates, 2012-2013	सुधारलेले अंदाज, २०१२-२०१३ Revised Estimates, 2012-2013	अर्थसंकल्प २०१३-२०१४ Budget Estimates, 2013-2014
जे. राखीव निधी— J. Reserve Funds—				
(ए) व्याजी राखीव निधी— (a) Reserve Funds Bearing Interest—				
घसारा नवीकरण निधी	5,00	5,00	5,00
8115, DepreciationRenewalFund				
सर्वसाधारण व इतर राखीव निधी	6,57,43,96	1,38,40,54	4,39,60,71	17,04,59,75
8121, General and Other Reserve Funds				
एकूण—(ए) / Total—(a) ...	6,57,43,96	1,38,45,54	4,39,65,71	17,04,64,75
(बी) बिनव्याजी राखीव निधी— (b) Reserve Funds not BearinG Interest—				
कर्जनिवारण निधी	17,98,79,23	12,44,00,00	12,44,00,00	15,92,00,00
8222, Sinking Funds				
दुष्काळ निवारण निधी
8223, Famine Relief Fund				
राज्य मार्ग व पूल निधी
8225, State Roads and Bridges Fund				
घसारा/नवीकरण राखीव निधी
8226, Depreciation / RenewalReserve Funds				
विकास व कल्याण निधी	9,95,76,01	9,76,80,53	12,45,16,20	9,02,17,17
8229, Development and Welfare Funds				
सर्वसाधारण व इतर राखीव निधी	4,88,06,00	13,88,72,00	..
8235, General and Other Reserve Funds				
एकूण—(बी) / Total—(b) ...	27,94,55,24	27,08,86,53	38,77,88,20	24,94,17,17
एकूण—जे / Total—J ...	34,51,99,20	28,47,32,07	43,17,53,91	41,98,81,92
के. ठेवी व आगाऊ रकमा— K. Deposits and Advances—				
(ए) व्याजी ठेवी— (a) Deposits Bearing Interest—				
नागरी ठेवी	18,83,39,04	24,66,99,64	22,55,70,45	23,03,28,49
8336, Civil Deposits				
स्थानिक निधीच्या ठेवी
8338, Deposits of Local Fund				
इतर ठेवी	56,52,46	3,65,94,58	3,66,04,58	3,72,81,36
8342, Other Deposits				
एकूण—(ए) / Total—(a) ...	19,39,91,50	28,32,94,22	26,21,75,03	26,76,09,85
(बी) बिनव्याजी ठेवी— (b) Deposits not Bearing Interest—				
नागरी ठेवी	1,87,21,93,49	1,22,02,61,00	1,62,27,09,50	1,78,88,99,20
8443, Civil Deposits				
स्थानिक निधीच्या ठेवी	10,20	..	30
8448, Deposits of Local Funds				
इतर ठेवी	1,85,00,00	1,48,00,00	56,02,50
8449, Other Deposits				
एकूण—(बी) / Total—(b) ...	1,87,21,93,49	1,23,87,71,20	1,63,75,09,50	1,79,45,02,00
(सी) आगाऊ रकमा— (c) Advances—				
नागरी आगाऊ रकमा	3,50,84,25	2,00,02,80	3,00,01,10	3,00,05,80
8550, CivilAdvances				
एकूण—(सी) / Total—(c) ...	3,50,84,25	2,00,02,80	3,00,01,10	3,00,05,80
एकूण—के / Total—K ...	2,10,12,69,24	1,54,20,68,22	1,92,96,85,63	2,09,21,17,65

चार—ऋण व ठेवींच्या शीर्षाखालील जमा रकमांचे विवरणपत्र
IV—Statement of Receipt under Debt and Deposit Heads

(रुपये हजारोंत /Rs. in thousands)

जमेची शीर्षे Receipts	प्रत्यक्ष रकमा, २०११-२०१२ Actuals, 2011-2012	अर्थसंकल्प २०१२-२०१३ Budget Estimates, 2012-2013	सुधारलेले अंदाज, २०१२-२०१३ Revised Estimates, 2012-2013	अर्थसंकल्प २०१३-२०१४ Budget Estimates, 2013-2014
एल. निलंबन व संकीर्ण— L. Suspense and Miscellaneous—				
निलंबन लेखे 8658, Suspense Accounts	-24,65,52	17,26,50	87,59,60	37,19,46
एकूण—(बी) / Total—(b) ...	-24,65,52	17,26,50	87,59,60	37,19,46
(सी) इतर लेखे— (c) Other Accounts—				
धनादेश व बिले 8670, Cheques and Bills	-14,66,68,31	5,00,00,00,00	17,70,00,00,00	40,10,00,00
विभागीय शिल्लक रकमा 8671, Departmental Balances	2,78,17,22	1,80,00,00	90,00,00	2,00,00,00
स्थायी रोख अग्रधन 8672, Permanent Cash Imprest
रोख शिल्लक गुंतवणूक लेखा 8673, Cash Balance Investment Account	32,07,73,14,24	24,00,00,00,00	31,00,00,00,00	24,00,00,00,00
शासनाने ठेवलेल्या प्रतिभूती ठेवी 8674, Security Deposits made by Government	3,45	2,00,00,00	1,50,00,00	2,00,00,00
एकूण—(सी) / Total—(c) ...	31,95,84,66,60	29,03,80,00,00	48,72,40,00,00	24,44,10,00,00
(डी) विदेशी शासनाकडील लेखे— (d) Accounts with Governments of Foreign Countries—				
इतर देशांच्या शासनाकडील लेखे 8679, Accounts with Governments of Other Countries
एकूण—(डी) / Total—(d)
(इ) संकीर्ण— (e) Miscellaneous—				
संकीर्ण शासकीय लेखे 8680, Miscellaneous Government Accounts	2,58
एकूण—(इ) / Total—(e) ...	2,58
एकूण—एल / Total—L ...	31,95,60,03,66	29,03,97,26,50	48,73,27,59,60	24,44,47,19,46

V—Statement of Disbursements under Debt and Deposit Heads

(रुपये हजारांत /Rs. in thousands)

खर्चाची शीर्षे Disbursements	प्रत्यक्ष रकमा, २०११-२०१२ Actuals, 2011-2012	अर्थसंकल्प २०१२-२०१३ Budget Estimates, 2012-2013	सुधारलेले अंदाज, २०१२-२०१३ Revised Estimates, 2012-2013	अर्थसंकल्प २०१३-२०१४ Budget Estimates, 2013-2014
एल. निलंबन व संकीर्ण—				
L. Suspend and Miscellaneous—				
निलंबन लेखे	-49,58,71	15,79,75	1,85,52,40	26,34,96
8658, Suspend Accounts				
एकूण—(बी) / Total—(b) ...	-49,58,71	15,79,75	1,85,52,40	26,34,96
(सी) इतर लेखे—				
(c) Other Accounts—				
धनादेश व बिले	5,00,00,00,00	17,70,00,00,00	40,10,00,00
8670, Cheques and Bills				
विभागीय शिल्लक रकमा	1,49,61,61	1,80,00,00	1,00,00,00	2,00,00,00
8671, Departmental Balances				
स्थायी रोख अग्रधन	56	50	50	50
8672, Permanent Cash Imprest				
रोख शिल्लक गुंतवणूक लेखा	32,26,71,11,34	24,23,47,21,00	31,34,00,00,00	24,00,00,00,00
8673, Cash Balance Investment Account				
शासनाने ठेवलेल्या प्रतिभूती ठेवी	67,53,57	2,00,00,00	1,50,00,00	2,00,00,00
8674, Security Deposits made by Government				
एकूण—(सी) / Total—(c) ...	32,28,88,27,08	29,27,27,21,50	49,06,50,00,50	24,44,10,00,50
(डी) विदेशी शासनाकडील लेखे—				
(d) Accounts with Governments of Foreign Countries—				
इतर देशांच्या शासनाकडील लेखे
8679, Accounts with Governments of Other Countries				
एकूण—(डी) / Total—(d)
(इ) संकीर्ण—				
(e) Miscellaneous—				
संकीर्ण शासकीय लेखे	1,76
8680, Miscellaneous Government Accounts				
एकूण—(इ) / Total—(e) ...	1,76
एकूण—एल / Total—L ...	32,28,38,70,13	29,27,43,01,25	49,08,35,52,90	24,44,36,35,46

चार—ऋण व ठेवींच्या शीर्षाखालील जमा रकमांचे विवरणपत्र
IV—Statement of Receipt under Debt and Deposit Heads

(रुपये हजारोंत /Rs. in thousands)

जमेची शीर्षे Receipts	प्रत्यक्ष रकमा, २०११-२०१२ Actuals, 2011-2012	अर्थसंकल्प २०१२-२०१३ Budget Estimates, 2012-2013	सुधारलेले अंदाज, २०१२-२०१३ Revised Estimates, 2012-2013	अर्थसंकल्प २०१३-२०१४ Budget Estimates, 2013-2014
एम. वित्तप्रेषणे— M. Remittances—				
(ए) धनप्रेष आणि वित्तप्रेषणे— (a) Money Orders and Other Remittances—				
एकाच महालेखाकाराला/लेखा अधिकाऱ्याला लेखा सादर करणाऱ्या अधिकार्यांमधील रोख भरणे केलेल्या रकमा व समायोजने. 8782, Cash Remittances and adjustments between Officers renderinG Accounts to the same Accountant General/ Accounts Officer.	2,18,34,53,10	1,92,00,10,10	1,96,50,00,00	1,97,10,10,00
एकूण—(ए) / Total—(a) ...	2,18,34,53,10	1,92,00,10,10	1,96,50,00,00	1,97,10,10,00
(बी) आंतरशासकीय समायोजन लेख— (b) Inter Government Adjustment Accounts—				
केंद्र सरकार व राज्य शासन यांमधील समायोजन लेखा ... 8786, Adjusting Account between Central and State Governments	..	10	..	10
रेल्वे समायोजन लेखा ... 8787, Adjusting Account with Railways
डाक व तार समायोजन लेखा ... 8788, Adjusting Account with Posts and Telegraphs
संरक्षण समायोजन लेखा ... 8789, Adjusting Account with Defence
आंतरराज्यीय निलंबन लेखा ... 8793, Inter-state Suspense Account	30,68	50,00	50,00	50,00
एकूण—(बी) / Total—(b) ...	30,68	50,10	50,00	50,10
एकूण—एम / Total—M ...	2,18,34,83,78	1,92,00,60,20	1,96,50,50,00	1,97,10,60,10
एकूण—तीन-लोक लेखा ... Total—III-Public Account	37,44,40,69,23	33,79,29,97,67	54,17,40,41,66	29,85,72,56,11
एकूण—सर्व लेखे जमा रकमा ... Total—All Accounts Receipts	52,27,05,16,30	50,21,57,87,98	70,89,15,75,82	48,61,55,25,12
प्रारंभीची शिल्लक / Opening Balance* ...	-,12,28,93,96	-,13,25,33,64	-3,34,77,90	-1,74,12,60
एकूण—बेरीज / Grand Total ...	52,14,76,22,34	50,08,32,54,34	70,85,80,97,92	48,59,81,12,52

* ह्या आकड्यांमध्ये कोषागार बिले व दीर्घ मुदतीची तारणे यांमध्ये गुंतवलेल्या रकमांचा समावेश नाही.

* These figures are exclusive of the amounts invested in treasury bills and in long dated securities.

पाच—ऋण व ठेवींच्या शीर्षाखालील संवितरित रकमांचे विवरणपत्र
V—Statement of Disbursements under Debt and Deposit Heads

65

(रुपये हजारांत /Rs. in thousands)

खर्चाची शीर्षे Disbursements	प्रत्यक्ष रकमा, २०११-२०१२ Actuals, 2011-2012	अर्थसंकल्प २०१२-२०१३ Budget Estimates, 2012-2013	सुधारलेले अंदाज, २०१२-२०१३ Revised Estimates, 2012-2013	अर्थसंकल्प २०१३-२०१४ Budget Estimates, 2013-2014
एम. वित्तप्रेषणे— M. Remittances—				
(ए) धनप्रेष आणि वित्तप्रेषणे— (a) Money Orders and Other Remittances—				
एकाच महालेखाकाराला/लेखा अधिकाऱ्याला लेखा सादर करणाऱ्या अधिकाऱ्यांमधील रोख भरणा केलेल्या रकमा व समायोजने. 8782, Cash Remittances and adjustments between Officers renderinG Accounts to the same Accountant General/ Accounts Officer.	2,20,95,87,95	1,91,52,50,10	1,96,52,50,00	1,96,12,50,00
एकूण—(ए) / Total—(a) ...	2,20,95,87,95	1,91,52,50,10	1,96,52,50,00	1,96,12,50,00
(बी) आंतरशासकीय समायोजन लेख— (b) Inter Government Adjustment Accounts—				
केंद्र सरकार व राज्य शासन यांमधील समायोजन लेखा ... 8786, Adjusting Account between Central and State Governments	..	10	..	10
रेल्वे समायोजन लेखा ... 8787, Adjusting Account with Railways
डाक व तार समायोजन लेखा ... 8788, Adjusting Account with Posts and Telegraphs
संरक्षण समायोजन लेखा ... 8789, Adjusting Account with Defence
आंतरराज्यीय निलंबन लेखा ... 8793, Inter-state Suspense Account	-5,28,63	50,00	5,00,00	50,00
एकूण—(बी) / Total—(b) ...	-5,28,63	50,10	5,00,00	50,10
एकूण—एम / Total—M ...	2,20,90,59,32	1,91,53,00,20	1,96,57,50,00	1,96,13,00,10
एकूण—तीन-लोक लेखा ... Total—III-Public Account	37,15,82,63,39	33,18,82,16,17	53,67,36,23,59	29,19,19,94,48
एकूण—सर्व लेखे जमा रकमा ... Total—All Accounts Disbursements	52,18,11,00,24	50,19,92,22,90	70,87,55,10,52	48,59,87,00,35
प्रारंभीची शिल्लक / ClosinG Balance* ...	-3,34,77,90	-,11,59,68,56	-1,74,12,60	-5,87,83
एकूण—बेरीज / Grand Total ...	52,14,76,22,34	50,08,32,54,34	70,85,80,97,92	48,59,81,12,52

विधानसभेच्या मतदानासाठी स्थूल मागण्या सादर करताना अनुसरावयाच्या कार्यपद्धतीवरील टीप

विधानमंडळाच्या कायद्याद्वारे विनियोजन केले असल्याशिवाय संविधानाच्या उपबंधान्वये राज्याच्या एकत्रित निधीतून कोणतीही रक्कम काढता येत नाही. म्हणजे, राज्याच्या एकत्रित निधीमधून प्रत्येक प्रधान लेखा शीर्षानुसार किंवा मागणीनुसार वित्तीय वर्षामध्ये करावयाच्या निश्चित खर्चाला राज्य विधानमंडळाची विशेषेकरून अधिकृत मंजूरी आवश्यक असते. भारताचे नियंत्रक व महालेखापरिक्षक यांनी ठरवून दिलेल्या लेखांकन पद्धतीनुसार, त्या त्या प्रधान शीर्षाखालील खर्च कमी करून जमेच्या किंवा वसुलीच्या रकमा लेख्यात समायोजित केलेल्या असल्या तरीही अशा प्रकारची मंजूरी आवश्यक असते. तदनुसार विधानसभेच्या मतासाठी सादर केलेली २०१२-२०१३ ची स्थूल विनियोजने व राज्याच्या एकत्रित निधीवर आकारावयाची विनियोजने दर्शविणारी अनुसूची पृष्ठे ६७ ते १२७ वर छापलेली आहेत. अनुसूचीतील काही मागण्यांत समाविष्ट करण्यात आलेला खर्च हा एकाहून अधिक मंत्र्यांशी संबंधित असल्यामुळे सोयीच्या दृष्टीने अशा मागण्या अधिकतम तरतुदींवर नियंत्रण असणाऱ्या मंत्र्यांच्या नावाखाली आल्या आहेत.

२. अर्थसंकल्पीय अंदाजातील खर्चात कपात करून काढलेले स्थूल अंदाज व वसुलीच्या रकमा वेगवेगळ्या रीतीने दर्शविण्याकरिता महसुली व भांडवली विभागांतील खर्चाच्या प्रत्येक प्रधान शीर्षाचे तीन भाग करण्यात आले आहेत. भाग एकमध्ये गौण शीर्षानुसार स्थूल आकडे प्रत्येक गौण शीर्षाखालील वसुलीच्या रकमा आणि प्रधान शीर्षाखालील निव्वळ रकमा दर्शविण्यात आल्या आहेत. भाग दोनमध्ये स्थूल अंदाजांचा तपशील देण्यात आला आहे आणि भाग तीनमध्ये खर्चात कपात करून लेख्यात समायोजित केलेल्या वसुलीच्या रकमांचा तपशील दर्शविण्यात आला आहे. या प्रकाशनातील विवरणपत्र दोन आणि तीनमध्ये दर्शविलेले महसुली व भांडवली विभागातील आकडे हे निव्वळ खर्चाचे आहेत आणि त्यामुळे, खर्चाच्या संबंधित प्रधान लेखा शीर्षाखाली जमा खाती टाकलेल्या रकमा आणि वसुलीच्या रकमा यांच्या बाबतीत ते आकडे स्थूल विनियोजनांच्या अनुसूचीत दर्शविलेल्या खर्चाच्या आकड्यांहून भिन्न आहेत.

३. भारतीय संविधानाच्या अनुच्छेद २०३ (३) अन्वये आवश्यक असल्याप्रमाणे, महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांनी विनियोजन अनुसूचीमध्ये नमूद केलेल्या २०१३-२०१४ च्या अनुदानविषयक मागण्यांचा विचार करण्याची महाराष्ट्र विधानसभेला शिफारस केली आहे.

A NOTE ON THE PROCEDURE OF PRESENTING GROSS DEMANDS TO THE VOTE OF THE LEGISLATIVE ASSEMBLY

Under the provisions of the Constitution, it is not permissible to withdraw any money from the Consolidated Fund of the State except under appropriation made by law of the Legislature. In other words, positive expenditure to be incurred during a financial year out of the Consolidated Fund of the State under each major head of account or a demand is required to be specifically authorised by the State Legislature, notwithstanding the receipts or recoveries under the major head or demand which are adjusted in reduction of the expenditure thereunder, according to the principles of accounting laid down by the Comptroller and Auditor General of India. Accordingly, a schedule showing the gross appropriations for the year 2012-2013 which are put to the vote of the Legislative Assembly and also those that are proposed to be charged on the Consolidated Fund of the State is printed at pages 67 to 127. Expenditure included in some of the demands in the Schedule pertains to more than one Minister. For convenience such demands are shown in the name of the Minister controlling the largest provision.

2. The Governor of Maharashtra has recommended to the Maharashtra Legislative Assembly the consideration of the demands for grants for 2013-2014 specified in the Schedule of Appropriations as required by Article 203 (3) of the Constitution of India.